JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. **Woensdag 25 Januarij.** **N°. 7.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is **ZESTIG DUITEN** voor de **VIJF WOORDEN** behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Publicatie.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den raad van Nederlandsch-Indie gehoord:

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! *doet te weten:*

Dat Hij

Heeft goedgevonden,

Met intrekking van alle daarmede strijdige verordeningen, en bijzonderlijk met wijziging van art. 33 van de bij publicatie van 20 Dec. 1852 [staatsbl. n°. 79] gerenoveerde ordonnancie van 3 Lentemaand 1810, te bepalen:

Eerstelijk: Dat door taxateurs, bijaldien zij geene overeenkomsten, daarmede strijdende, hebben aangegaan, onverschillig of de taxatiën geschieden in of buiten regten, en door Europeanen of Inlanders, dan wel door andere met een van beide gelijkgestelde personen, als loon zal kunnen worden gerekend over het geheel der door hen getaxeerde waarde, en wel tot eene waarde van

f 100,—	4 pCt.
boven de » 100,— tot *f* 1000.—	2 »
» » » 1000,— » » 10000,—	1 »
» » » 10000,— » » 100000,—	½ »
en daar boven	¼ »

Zullende het taxatieloon voor een en hetzelfde stuk los goed nimmer meer dan *f* 100,— bedragen.

Ten Tweede: Dat behalve dit loon, door de taxateurs van losse goederen geen verder salaris zal mogen worden in rekening gebragt voor weegloon van goud, zilver of anderzins, noch ook voor wagenhuur, bijaldien de taxatiën geschieden binnen de 5 palen; zullende bij eenen grooteren afstand door den taxateur kunnen worden in rekening gebragt *f* 1.— voor iederen paal daarboven.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze, zoowel in de Nederduitsche als Inlandsche talen, alom worden gepubliceerd en geafficheerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het staatsblad van Nederlandsch-Indie en in de Javasche Courant.

Gelast en beveelt verder, dat alle hooge en lage kollegien en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Buitenzorg, den 21 *Januarij* 1854.

[Staatsblad n°. 2.]

DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.

De Algemene Secretaris,
A. PRINS.

Civiel Departement.

ONTHEVEN:

Eervol, de klerk en havenmeester te Sambas, *J. C. Noll*, van de verdere waarneming dier betrekking; en zulks onder toekenning van het gewone wachtgeld.

BENOEMD:

Tot president van de weeskamer te Batavia, *A. H. Clignett*, thans president van de wees- en boedelkamer te Samarang.

Tot klerk en havenmeester te Sambas, *L. C. Ockers Cau*, thans klerk aldaar.

GESTELD:

Ter beschikking van den directeur der cultures, de ambtenaar der 2e. klasse *C. E. le Clercq.*

Militair Departement.

BEVORDERD:

Tot adjudant bij den staf van den Gouverneur-Generaal, de 1e. luitenant der infanterie *J. van Pabst*, met bepaling, dat hij bij zijn corps zal worden gevoerd *à la suite.*

Advertentien.

De assistent resident der ommelanden van Batavia, ontwaard hebbende, dat de meeste steenen duikers, welke zich bevinden langs den grooten post- en karrenweg en vóór de erven van door europeanen bewoonde huizen in de buurten Kampong Balie, Kramat, Struiswijk, Slemba, Meester Cornelis, Kampong Malaijoe en Bidara Tjina, verstopt zijn, hetzij door verval of slecht onderhoud, noodigt de eigenaren der erven, waartoe die duikers behooren, uit, om dezelve binnen dertig dagen, gerekend van heden, te doen herstellen ter behoorlijke afleiding van regenwater; vertrouwende dat belanghebbenden zich zullen beijveren, om aan deze uitnoodiging gevolg te geven, opdat hij niet genoodzaakt worde op hen, als nalatigen, toetepassen de bij de instructie voor den rooimeester, staatsblad 1825 No. 7, bepaalde straf, onverminderd de verpligting tot betaling der kosten van door tusschenkomst van het plaatselijk bestuur te bewerkstelligen herstelling der duikers, waarvan de bodems 2½ voet beneden den kruin van den weg behooren te komen, of wel op de diepte van de aanteleggen gootpotten, welke op Tana Tingie in het Tangerangsche, kunnen worden verkregen.

Vertrekkende Personen.

K. J. van Gorkum. — weduwe *de Nijs.* — *Walter.*

Vendutien.

Op Donderdag 26 Jan., wegens vertrek, door *Vaupel & Co.*, voor het woonhuis van den heer *Crawfurd*, in den Gang Secretarie.

Commissiehuis Meester Cornelis.

Vendutie voor de kongsie op den bazaar te Meester Cornelis, op Donderdag den 26 dezer.

Op Vrijdag 27 Jan., voor het commissiehuis van *B. J. Leon.*

Op Maandag 30 Jan., wegens vertrek, door *Vaupel & co.*, voor het woonhuis van den heer *F. Ross*, op Rijswijk.

Op Zondag den 29 dezer te bezigtigen.

Op Dingsdag 11 Jan., Voor de toko van den heer *van Boom*, op Noordwijk, door *Voute & Jacobsen.*

Twee Tijdperken.

I.

In het jaar 1261 werd er des morgens ten zes ure aan de deur geklopt van een laag huisje, staande buiten de muren van Parijs, bij de poort Montmartre. Meester Geoffroy, een zestigjarig grijsaard en schoenmaker van beroep, hield een oogenblik met zijnen arbeid op, leide met eene van ouderdom sidderende hand zijne leest op zijne werktafel, en keerde zich om naar de deur, terwijl vrouw Marie, zijne echtgenoote, zich haastte om open te doen, zoo snel hare jaren en de hooggehielde muilen, welke men in dien tijd droeg, het haar veroorloofden.

»Hoe! zijt gij het reeds, lieve buurvrouw?'' zeide zij, de deur open makende; »zoo vroeg!'' voegde zij er op een toon van vriendschappelijk verwijt bij.

»Wel zeker,'' antwoordde deze, trotsch op hare voorkomendheid, »toen ik u gisteren zoo bleek en zwak vond, moest ik er immers dadelijk aan denken om u de lastige beslommeringen van het huishouden zoo gemakkelijk mogelijk te maken? Ze gaan evenwel uwe krachten al verre te boven. O, mijn waarde Perrot heeft het niet vergeten; zoodra hij het daglicht zag aanbreken, wekte hij mij, zeggende: »kom aan, Madelon, ga nu eens vrouw Marie in haar huishouden helpen, en kom niet weêr terug, beste vrouw, voor zij niets meer zal noodig hebben; gij zijt eenige jaren jonger, gij moet haar helpen, en ik zal voor eenen enkelen dag uwe zorgen wel eens kunnen missen. En toen ben ik dadelijk opgestaan, heb ik alles voor hem klaar gezet, en nu ben ik, de hemel zij gedankt, hier om u mijne diensten aan te bieden.''

»Dank u, goede Madeleine, dank u; gij zijt ons als door de Voorzienigheid gezonden, want zonder u wist ik waarlijk niet meer wat ik beginnen zou. Ik ben te zwak om zelfs het eten klaar te maken, en daarenboven zijn wij armer dan ooit. Want sedert mijnheer Etienne Boileau, onze prevoost van Parijs, de dienst der nachtwachts ingesteld heeft, durven onze jonge edellieden 's nachts zoo druk niet meer langs de straat loopen, en daardoor verslijt hun schoeisel minder gaauw; en daarbij, Geoffroy wordt oud, en zijn arbeid komt den jeugdigen saletjonkers van onze dagen niet meer zoo keurig gewerkt voor. Och, die jonge heeren zijn zoo wispelturig, zoo ligtzinnig! er valt wat aan te doen; en onze goede koning Lodewijk IX moge doen wat hij wil, hij zal ze toch niet van het eeuwig verderf kunnen redden. Zij spelen verschrikkelijk grof, maken schulden bij hunne huisbazen en bij alle handwerkers, en hebben altijd den dolk in de vuist, ten minste als zij hem niet een herberg verpand hebben. O, 't wordt hoe langer hoe erger! Waarom zijn wij maar niet in ons dierbaar Bretagne gebleven! mijn arme man heeft wel groot ongelijk gehad om zijne kleine erfenis uit Bretagne hier te brengen, en daarvoor dit ongelukkige stukje gronds te koopen!''

»Maar, vrouw,'' viel de schoenmaker haar in de rede; »wie kon nu ook ooit denken, dat ik deze acht morgen lands niet weder verkoopen en ten minste zeer nuttig aanwenden kon? Ze zijn zoo uitmuntend gelegen, regt tegenover het landgoed van monseigneur den Aartbisschop van Parijs, met de schoone schuren waarin men den oogst van al de omliggende landen verzamelen kan, en digt bij het schoone weiland dat men de Pré-Grange-Bataillère noemt, een soort van Veld Mars, waar de militaire oefeningen gehouden worden?''

»Als gij mij hadt willen gelooven, beste man, dan hadden wij dat geld moeten gebruiken om ons een paar plaatsen in een godsdienstig huis af te koopen, waar men voor ons op onzen ouden dag had kunnen zorgen, en waar wij ons leven hadden kunnen eindigen als brave christenen en eerlijke Bretagners. 't Is zoo ongelukkig, oud, verlaten en arm te zijn.''

»Och ja, dat behoeft gij mij niet te zeggen, beste vrouw Marie,'' zeide Madeleine; »ik ben wel een weinig jonger dan gij maar ik ben toch nog meer bevreesd voor de toekomst; wij hebben zelden meer dan tien Parijsche stuivers in huis, en mijn man, die eertijds ook al

TE KOOP

Een span Wagenpaarden, Schimmels, voor *f* 160,— Rec.
Een Bendie met 2 Bendiepaarden en Tuig voor *f* 200,— Rec.
Te bevragen bij
(94) K. DE LOOPER.

TE KOOP DRIE PAKHUIZEN,

gelegen op Bazaar Pisang.
(93) A. VAN OMMEREN & Co.

Te Huur of te Koop

Het Huis op den weg naar Menting, laatst bewoond door den heer *Abbink*, te bevragen bij
(110) A. PONS, q.q.

TE HUUR

Primo Februarij, het Huis, thans bewoond door den heer *Nederburgh*, Gang Patjanongan.
(112) LAVALETTE.

Wissels op *Nederland.*

bij
(3) G. SUERMONDT & Co.

Wissels op *Nederland*

bij
(7) DE WEERDT, RUYL & Co.

FRANKFORT LOTTERY.

STATE LOTTERY.

Etablished 1789.

Grand Prize and Premium distribution of the Free City of *Frankfort* on the Maine of

Florins 1,064,780 equal to about 88,000 p. Sterling.

This distribution is guaranted, authorized and under the Management of the Government, contains 18,400 numbers in all, out of which 6000 prizes and 11 premiums are drawn. Secondly, the prizes are, one of 200,000 fls. about £ 16,700 (12 fls. being equal to £ 1 st.,) one of 100,000 fls., and a premium of 100,000 fls., also prizes of 50.000 fls., 20,000 fls., 15,000 fls., 12,000 fls., besides many other smaller ones.

Leading Features of this Lottery.

Guarantee by the *Government* of the *Capital* required for the full payment of Prizes to Shareholders.

Administration by a *Special Committee*, appointed and superintended by the legislative body of the *High Senate.*

Security given by General Agents.

The *fair and equitable* management of the drawing, each Number being drawn and its fate *distinctly* pointed out in the List of Results published and revised by the Executive Committee, &c.

Drawings in Public and *Immediate Payment in Cash* of the Prizes gained on presenting the winning numbers.

The Drawing takes place irrevocably on the 27th. *of March and close on the* 22th. *April* 1854.

PRICE OF SHARES.

One Whole Share £ 10 st. One Half Share £ 5 st.
One Quarter Share £ 2:10 sh.

The following advantages are given by taking a number of Shares, viz:

5 Shrs,	or 10/2 Shrs,	or 20/4 Shrs,	Cost only £ 45 st.
10 »	» 20/2 »	» 40/4 »	» » » » 80 »
20 »	» 40/2 »	» 80/4 »	» » » » 150 »

Remittances can be made in Drafts on Holland at 12 fls. = £ 1 st., or the Money can be paid to any Bank of respectable Commercial House for transmission to Messrs. *Schwarzschild & Co.*, 26, Lombard Street, London.

Immediately after the Drawing, Officials Lists will be sent to each Shareholder.

Shares and Prospectus are to be had of the undersigned, who are *appointed* for the sale of Shares for Home and Foreign Countries.

The Prizes obtained will be paid in Batavia through an established Bank, and parties having transactions in any of the principal Towns in Europe can intrust them to our Firms.

J. A. SCHWARZSCHILD & SONS,

Bankers and sole appointed Government Lottery Agents. Frankfort on Maine.
(1293)

HESSIAN ADVERTISSEMENT.

Great Hessian State Loan of 6,725,000 Doll.

To be reimbursed with 16,581,510 Dollars,
or.................... 2,400,000 p. Sterling.

This Loan is guaranted by the Government, and contracted by the eminent Banking House of Messrs. *M. A. von Rothschild* and *Sons*, in Frankfort on the Maine.

The following capital prices must be gained, viz:

14 of 40,000 Dollars.	60 of 4,000 Dollars.
22 of 36,000 »	60 of 2,000 »
24 of 32,000 »	120 of 1,500 »
60 of 8,000 »	180 of 1,000 »

etc., etc. The smallest Prize is 55 dollars.

The next drawing will take place 1 Juny 1854. The PRICE OF THE SHARES is as follows:

One share for £ 1 St.	Thirty shares for £ 20 St.
Six » » 5 »	Sixty-five » » 40 »
Thirteen » » 10 »	137 » for » 80 »

The undersigned have great pleasure in announcing that they are now appointed *Sole Agents* for this distribution in the British and Dutch Colonies, in consequence of the former Agents having *illegally* inserted in their shares, and made a *deduction of ten per cent.* on payment of the Prizes, without such being mentioned in their Prospectus, or authorized by the Contractors.

It has been thought necessary to lay these facts before the Public, so that they may *not be deceived by the caution which the dismissed Agents have thought fit to insert in the Newspapers.* The public are therefore informed, that if they wish to purchase Shares enjoying the full advantages, without any deductions, they must be signed by one of *our Firm*, who have been the Agents in England for upwards of twelve years, during which period, they have paid, to successful holders of Shares in Great Britain, prizes to the amount of £ 52,000 St., free of deduction, which have been distributed in Liverpool, Birmingham, Manchester, London, &c.

Shares will be forwarded, on receipt Bank Notes, Bills, or Drafts on Holland à 12 fls. equal £ 1 St.

Each Shareholder will receive, immediately after their Drawing, the List of the successful numbers.

The prizes obtained, will be paid in Batavia through an established Bank, upon delivery of the Prize Share.

Apply without delay, to the appointed Government Agents, Messrs. *J. A. Schwarzschild* and *Sons*, Bankers, Frankfort on the Maine; or their House, Messrs. *A. Schwarzschild & Co.*, 26, Lombard Street, London.

J. A. SCHWARZSCHILD & SONS,

Bankers and sole appointed Government Lottery Agents Frankfort on Maine.
(1294)

Per Landmail ontvangen:

I. **Aurora.** Pracht-Jaarboekje voor 1854, gebonden *en bois robuste.*
II. **Almanak voor het Schoone en Goede**, 1854, onder redactie van Mejufvr. *Bosboom-Toussaint.*
III. Iets over **de Opium-Pacht** op Java.
IV. **De Nederlandsche Handel-Maatschappij** in verband met den Oost-Indischen Handel.

Men kan zich steeds voor de geregelde ontvangst van alle *Mail-Brochures* over *Indische aangelegenheden* doen inschrijven: te Batavia en Samarang bij
(96) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

DE INDIËR

en

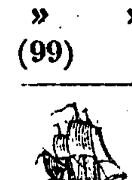
Dr. VAN HOËVELL'S Tijdschrift van *Nederlandsch Indië,*

Jaargang 1854.

Heeren Geabonneerden op bovengenoemde Periodieken of die verlangen als zoodanig zich te doen inschrijven, worden beleefd verzocht, de Abonnementsgelden aan de ondergeteekenden te doen overmaken, aangezien, ingevolge het stellig verlangen der Uitgevers, met dit jaar de aflevering slechts na vooruitbetaling kan geschieden.

De Prijs van *de Indiër* . . . is *f* 36
» » » *het Tijdschrift* » - 30

(99) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Vracht en Passage naar *Canton* wordt aangeboden met het Nederl. Schoenerschip *Malvine*, kapitein *Z. E. de Jonge*, groot 105 gemeten lasten. Adres bij de Agenten alhier
(103) G. SUERMONDT & Co.

BATAVIA.

Eene goedgunstige hand zond ons het ondervolgend uittreksel uit het logboek van de Deensche brik *John*, gezagvoerder *R. Aschlund*, op deszelfs reize van Melbourne naar Batavia.

Zondag den 8 Januarij j.l., op eene zuiderbreedte van 24° 30' en oosterlengte 103° 50', met schoon weder en eene Z. en Z. Z. W. bries, zagen wij, des namiddags ongeveer ten 5½ ure, bij eene vaart van 3½ knoopen in het uur, eene groote zeeslang, welker lengte naar onze berekening omstreeks 50 voeten bedroeg, de kop was 4 voeten en het ligchaam, op het dikste gedeelte in omvang 4 voeten breed; zij zwom op een afstand van twee voeten van de brik, in eene diepte van zes voeten beneden de oppervlakte van het water.

— Men schrijft ons van Bandong (Preanger-Regentschappen):

Op het Thee-Etablissement van den heer *Brumsteede*, is in den nacht van den 4 op den 5 dezer maand, een brand uitgebroken, die een pakhuis met de zich daarin bevindende 8000 ponden thee in de asch gelegd heeft.

De oorzaak van den brand, waarnaar onderzoek gedaan wordt, is tot heden onbekend. Men schat de hoegrootheid der schade op eene som van *f* 8000, —.

— Wij zijn in de gelegenheid gesteld de volgende mededeelingen te doen, omtrent eene — onder de jeugd op het Insituut te Herwijnen plaats gehad hebbende soirée musicale et littéraire.

In eenen brief aan eenen onzer vrienden gerigt, kwamen die mededeelingen voor en de redactie heeft niet geaarzeld daarvan, na verkregen toestemming, gebruik te maken, overtuigd van het belang, hetwelk daarin voor velen gelegen ligt.

De feestdagen, welke in de jongste December maand invielen, deden ons besluiten een uitstapje te doen naar Buitenzorg en omliggende streken, ten einde eenige ontspanning te zoeken van de vele drukten en de hitte aan Batavia zoo eigen.

Jammer maar dat die uitstapjes zoo kostbaar zijn en men een groot gedeelte des tijds aan rijden moet doorbrengen, en dat een goede spoortrein ons nog niet, goedkoop en spoedig derwaarts konde overbrengen.

Wij stapten intusschen lustig in den postwagen, die ons, na eenen vervelenden rid van 3½ uur, in het Eldorado van Westelijk Java overbragt.

Buitenzorg met deszelfs heerlijk park, verhevene natuurgezigten en aangenaam klimaat, ofschoon wel wat regenachtig, is echter volkomen geschikt om den inwoner van Batavia eenige ontspanning te bezorgen.

Ons voornemen was om van Buitenzorg een uitstapje te doen naar eene der nabij gelegene Suikerfabrieken, maar te Buitenzorg aangekomen, vernamen wij dat er op het te Herwijnen gevestigde Instituut eene Soirée musicale en littéraire, onder de aldaar studerende jeugd zoude plaats hebben.

Dit berigt deed ons van besluit veranderen. Herwijnen had reeds lang onze aandacht opgewekt. Herwijnen toch, hetwelk in zijn ontwerp en zijne vestiging, in zijne opkomst en ontwikkeling waarlijk bewondering en aandacht verdient, als de tegenspreker van alle beweringen, dat Opvoeding en Onderwijs in Indië niet mogelijk zouden zijn.

De gelegenheid was te schoon om verzuimd te worden; — wij stelden dan ook dadelijk al het mogelijke in het werk om eene uitnoodiging voor de bewuste Soirée magtig te worden en daartoe toegang te verkrijgen.

Dit gelukte ons, niet zonder moeite, daar wij later vernamen dat die avond alleen was ingerigt tot leering voor de jonge lieden en niet om door vreemden te worden bijgewoond en zonder bezwaren offerden wij onze andere plannen op, om tegenwoordig te kunnen zijn bij eene der oefeningen van de Herwijnsche jeugd.

Eene regenbui verhinderde ons vroegtijdig te vertrekken en veroorzaakte dat wij eerst des avonds te 7 uur aankwamen, op het oogenblik dat de Soirée zoude aanvangen.

Het was dus niet mogelijk vooraf iets van de inrigting te zien, maar wij moesten ons dadelijk naar de zaal begeven, waar de jeugd verzameld was.

Hier was alles druk en levendig; vrolijkheid en tevredenheid waren op de jeugdige, van gezondheid blakende aangezigten te lezen.

Zoo als gezegd, kwamen wij ten regten tijd aan, want naauwelijks waren wij de zaal binnengetreden en door de knapen beleefd begroet, of wij hoorden het Nederlandsch volkslied aanheffen met accompagnement van violoncel en violen.

Aangenaam was de indruk die dit gezang te weeg bragt.

Verre van het Vaderland verwijderd, te midden van hoog gebergte, was dit met geestdrift door een vijftigtal jeugdige stemmen gezongen lied, verrassend.

Het zoude ons te ver heen leiden bij al hetgeen wij gezien en gehoord hebben stil te staan of over uitvoering en voordragt oordeel te vellen.

Waartoe noodig — alles beviel ons zoozeer en werd door ons met zoo veel genoegen en bewondering aan-

---

een van de knapste schoenmakers was, vooral wat het maken van schapenleêren schoenen betreft, is tegenwoordig afgedaald tot den rang van schoenlapper, want nieuwe schoeisels maakt hij niet meer, en hij moet zich vergenoegen met het herstellen van oude.... Maar laat ons geen tijd verliezen," voegde zij er bij, zich gereed makende om voor hare arme buurvrouw de handen uit de mouw te steken; »waarin kan ik u van dienst zijn?"

»Wij hebben geen snede broods meer in de keuken; 't is van daag de dag voor het bakken, en ik heb geen kracht meer om het deeg te kneden."

De goede Madeleine liet zich dit geen tweemaal zeggen, en was in een oogenblik aan 't werk. Zij verstond deze kunst volkomen. In dien tijd schaamden zich vele burgers en rijke kooplieden niet, om zelven hun brood te bereiden; en de bekwaamheid om goed brood te bakken behoorde onder de eigenschappen eener goede huishoudster.

»Woont hier baas Geoffroy, lid van het gild der lederwerkers?" vroeg eenige uren later een mannenstem van de straat.

»Ja, antwoordde Madeleine terstond, een laag venster openende, van waar men op de groote deur keek, »ja, hier, om u te dienen."

De bode bragt een paket van perkement, met een lint, aan de twee einden gekruist, vastgemaakt, en verwijderde zich vervolgens.

Naauwelijks was hij vertrokken, of het paket ging van de eene in de andere hand over, en iedereen bekeek het met een soort van brandende nieuwsgierigheid; maar te vergeefs keerden zij het om en om, want geen van allen kon lezen.

»Nu, men heeft mooi praten dat de wetenschap nergens toe dient," zeide Madeleine met blijkbare teleurstelling; »indien een van ons dit maar spellen kon, zouden wij dadelijk weten wat het beduidt. Wacht — als ik mij niet bedrieg, dan komt daar meester Gontran, uw vriend en de schrijver van de wijk Montmartre.... deze kan ten minste lezen als een echte notaris!"

Meester Gontran ligtte de klink op, kwam langzaam de vijf steenen trappen op, die de buiten- van de binnendeur scheidden, en trad deftig en achtbaar in de werkplaats.

»Gij komt wel juist van pas!" riepen de beide echtgenooten te gelijk uit.

»De hemel heeft u herwaarts gezonden!" voegde Madeleine er bij, zich de handen wrijvende.

»Wel, wat is er aan de hand, brave lieden?" zeide op zijn beurt de schrijver, met zijn voeten schuivende over de vochtige en puntige vloersteenen van de lage kamer,

Vrouw Marie haastte zich den geleerden man een soort van houten bankje aan te bieden, waarop hij ging zitten; vervolgens gaf zij hem het bedoelde paket.

Eerst doorliep hij het zwijgende, en nadat hij den inhoud eenigzins begrepen en enkele woorden twee- of drie maal gespeld had, waagde hij het om dit belangrijke stuk overluid te lezen. Na gehoest, zijn neus gesnoten en zich de kin met de hand gewreven te hebben, las meester Gontran langzaam en door de neus overluid het volgende, terwijl Geoffroy, zijne vrouw en Madeleine nieuwsgierig over zijnen schouder keken:

»Zoo meester Geoffroy, eigenaar van de acht morgen lands, gelegen tegenover de Grange-Bataillère, willens is dezen grond te verkoopen, kan hij zich vervoegen bij den heer administrateur van de hospitalen der goede stad Parijs, ten einde te onderhandelen over de voorwaarden van den verkoop."

»'t Is toch jammer als men niet lezen of schrijven kan," riepen Geoffroy en zijne vrouw te gelijk uit.

»Hoor eens, meester Gontran," vervolgde de oude man, »gij zijt een geleerde; gij hebt kennis van zaken, gij zijt altijd onze trouwe raadsman geweest; wel nu, mij dunkt dat gij juist geschikt zijt om deze zaak voor ons in orde te maken. Wij zijn oud, en de goede God heeft van pas deze onverwachte uitkomst gezonden, want zonder onze brave buurvrouw Madeleine, die ons in onzen nood de behulpzame hand biedt, zou ik zeker reeds van vermoeijenis en ziekte gestorven zijn. Wij weten dat deze grond geen groote som gelds waard is, en daarom zullen wij maar reeds vooraf goedkeuren

ord, dat wij in één woord kunnen getuigen dat verwachting verre is overtroffen, en dat vrijmoeeid, voordragt als anderzins niets te wenschen overn.

ij zullen ons dan alleen bepalen, tot eene eenigomstandige mededeeling van het Programma, over- dat dit velen genoegen zal doen, vooral zij, die r de leerlingen te Herwijnen, hunne kinderen tel-

oor hen toch is het van het grootste belang te veren, hoe men te Herwijnen leert en zich daar weet ermaken.

et Programma was in 2 afdeelingen gesplitst:

De eerste afdeeling bestond uit:

De drie eerste coupletten van het Nederlandsche volkslied, gezongen door allen, met accompagnement op de violoncel van den heer *Graeve*, muzijk onderwijzer en op de viool van de jonge heeren *F. Janssen* en *F. Muller*.

Eene voordragt van het gedicht, getiteld *Albrecht Beyling*, door den jongen heer *E. Albrecht*.

Het Herwijnsche lied, gezongen door allen, zonder accompagnement.

N. B. Dit lied is vervaardigd door den heer *Weijss*, onderwijzer aan het Instituut, en op muziek gebragt door den heer *Graeve* voornoemd (*).

Quatre mains, op de piano door den heer *Graeve* en de jongen heer *A. Schill*.

Leichter Sinn, gezongen door den jongen heer *E. Berkholts*, met piano accompagnement van den heer *Weijss*.

Zomeravond, gezongen door allen zonder accompagnement.

Eene voordragt van het gedicht, getiteld: *Het Weesje*. door den jongen heer *L. Mutter*.

Solo, voor de fluit door den jongen heer *F. Beer*, met piano accompagnement van den heer *Graeve*.

Het Engelsch Volkslied, gezongen door allen, met piano accompagnement van den heer *Graeve*.

De tweede afdeeling bestond, uit:

Lammeren, gezongen door de 1ste en 2de (zijnde de laagste) klasse, zonder accompagnement.

Eene voordragt van het gedicht getiteld: *Abels dood* door den jongen heer *A. Schill*.

Bede, gezongen door eenigen, zonder accompagnement.

Eene voordragt van het gedicht getiteld: *Ada van Holland*, door den jongen heer *E. Hoffland*.

Trio, *uit de Lucie* op de viool door de jonge heeren *F. Janssen* en *F. Muller* en op de violoncel door den heer *Graeve*.

0. *Opwekking*, gezongen door de 3de en 4de (zijnde de hoogste) klassen, zonder accompagnement.

0. *Fröhlichkeit*, gezongen door den jongen heer *M. Bik*, met piano accompagnement van den heer *Weijss*.

0. *Rondo*, op de piano door den jongen heer *A. Schill*.

0. ***De drie laatste coupletten van het Nederlandsche Volkslied***, gezongen door allen met accompagnement als bij No. 1, van de 1ste afdeeling omschreven.

Na den afloop van een en ander, vereenigde zich de ugd aan een wel ingerigt collation, waaraan wij ede werden genoodigd. Ongedwongen vrolijkheid erschte daar voor en toasten ter eere van den heer *Gastmann*, directeur van het Instituut en zijn gezin, alsmede van de overige heeren Onderwijzers, werden met geestdrift door de jonge lieden ingestemd en met een driewerf Hoera bevestigd.

Hoogst voldaan over ons bezoek, verlieten wij den volgenden dag Herwijnen, den heer *Gastmann*, onzen hartelijken dank betuigende voor zijn vriendelijk onthaal, maar vooral voor den aangenamen avond, door ons aldaar doorgebragt, er den wensch bijvoegende, dat eene inrigting als deze meer en meer moge ontwikkelen, en door ieder op hoogen prijs moge gesteld worden, daar door die inrigting een voorregt was geschonken aan de Indische jeugd en zoo menige ouders, die daardoor van de noodzakelijkheid ontheven zijn, om hunne kinderen reeds vroegtijdig en in de eerste jaren van ontwikkeling verre weg te zenden, om hen niet eerder terug te zien, dan wanneer zij door veeljarige afwezigheid aan het ouderhart vreemd zijn geworden.

Het was te bejammeren, dat niet meerdere gasten of ouders, tegenwoordig waren, bij deze kindervereeniging. doch, onze opmerking deswege werd gevolgd van het zeer gegronde antwoord, dat dit de eerste maal en de uitslag onbekend was, daar het onderwijs in de muzijk eerst een achttal maanden geregeld gegeven was. Wij vernamen echter tevens dat er voornemen bestond, later zulke avonden te herhalen en de belanghebbenden tot de bijwoning uittenoodigen.

Wij willen hopen dat dit gebeuren moge, want de uitslag kan niet meer twijfelachtig zijn.

(*) Dit lied zal in No. 1 van het Tijdschrift *Biäng-Lala*, dat eerstdaags het licht ziet, worden medegedeeld.

Na nog eenige toertjes in de omstreken, verlieten wij opgeruimd het Buitenzorgsche en Buitenzorg zelf.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Gedurende de maand December jl. heerschten in de Lampongsche districten rust en tevredenheid; de landbouw ontwikkelde zich in die gewesten langzaam doch geregeld; de oppervlakte der gemeten sawavelden in de vallei van Telok-Betong bedroeg 276½ bouw.

De visscherij in de Lampongs-baai was in den laatsten tijd van weinig beteekenis; de handel daarentegen vrij levendig en de afvoer van producten uit de binnenlanden, vooral van peper, gom elastique en koffij was ruim te noemen.

De gezondheidstoestand liet nog veel te wenschen over; alle beschikbare middelen werden aangewend om de heerschende ziekten te weren; het aantal cholera zieken te Telok Betong bedroeg in deze maand 45, waarvan 12 herstelden; de overige overleden. — De koepokinenting leverde goede resultaten op.

— Op den 28sten Dec. jl., is op Penjingat (Maas) in hoogen ouderdom overleden de moeder van den onderkoning van Riouw. De resident woonde, met eenige andere ambtenaren, de begrafenis bij, waarvoor de onderkoning zijne erkentelijkheid betuigde.

De gambier houdt zich op den goeden prijs van *f* 14 de picol. De peperoogst geeft geene zeer gunstige uitzigten.

— Van Timor zijn berigten ontvangen, loopende over de maanden October en November jl.

Er had eene magtvertooning op het eiland Allor plaats gehad, ten einde twee sedert lang tegen het gouvernement in verzet zijnde radjas, *Bokka* en *Kai Barat* genaamd, te onderwerpen, met dat gevolg, dat *Bokka* zich zelven aan den gezagvoerder der schoenerbrik *Ambon* overleverde, en, benevens drie zijner neven, in verzekerde bewaring naar Koepang werd gevoerd. *Kai Barat* was echter gevlugt.

Een 200tal Rottinesche hulptroepen, die dezen togt mede maakten, kwamen in de laatste dagen van Oct. weder van Allor terug, en werden onmiddelijk naar Rottie doorgezonden.

Van de Solor-eilanden meldt men, dat een 50tal personen van de kampongs Pamakaijoe en Olahaijong, op den 6den Nov. jl., tot digt bij Lawaijang kwamen, om eenige menschen van de kampong Karwattan aan te vallen en gevangen te nemen.

Ten einde deze zaak te onderzoeken, deed de gezaghebber dier eilanden de hoofden van die kampongs ontbieden; — die van Pamakaijoe en Olahaijong kwamen den 11den te Larentoeka; — nadat hunne schuld gebleken was, werden zij tot straf twee dagen te Larentoeka aangehouden, terwijl twee belhamels met 8 dagen blokarrest werden gestraft.

De hoofden van Karwattan, die mede ontboden waren, kwamen niet af; — dien ten gevolge was aan de bevolking der naburige kampongs alle gemeenschap en verkeer met Karwattan verboden, en had de kruisboot No. 40 in last bekomen, voor de nakoming dier bevelen te zorgen.

— Men leest in de *Samarangsche Courant* van Zaturd. 21 Januarij.

Op den 18 Januarij 1854, heeft zich de Javaan *Pah Noorkamah* om het leven willen brengen, door middel van een dolk; men bevond dat hij zich vijf wonden had toegebragt, ten gevolge waarvan hij in den nacht van denzelfden dag is bezweken.

— Even als te Batavia, (zie *Java-Bode* van 14 Jan.) hebben sedert eenige dagen de regens zich hier ingezet; hoewel de regen zacht is heerscht er toch veel sterke wind, zoodat gedurende vele dagen de blaauwe vlag heeft gewaaid.

Het verlangen naar regen, vooral met het oog op den padibouw was groot en het is te hopen, dat de aanhoudende droogten geen al te nadeeligen invloed op derzelver oogst zal hebben. Het is op vele plaatsen nog niet mogelijk geweest de bibit te zaaijen.

— In de *Oostpost* van Woensdag 18 Januarij leest men:

Soerabaya, 17 Januarij. Heden morgen werd hier ter executie gelegd het doodvonnis, uitgesproken door het Hoog Geregtshof, tegen den Javaan *Ongodito*, loerah der dessa Toeri, distrikt Goenong Gendeng, Soerabaya. Deze persoon heeft in Augustus 1852 een Javaan, *Rebo* genaamd, met behulp van drie andere personen, des avonds doen verwurgen op den openbaren weg, alstoen het hoofd van den romp doen houwen, en elders verbergen. Door deze omstandigheid, dat wel de kleederen maar niet het hoofd der verslagenen herkend werden, en andere bijzaken, werd gezegde veroordeelde aanvankelijk door de Regtbank van omgang vrijgesproken, maar bij een nieuw onderzoek ter dood veroordeeld. Zijne makkers ontvingen reeds vroeger hunne straf. De veroordeelde scheen weinig ontdaan te zijn of vrees te toonen, want tot aan de noodlottige ladder verzocht hij nog te wachten tot hij vader, moeder enz. die niet tegenwoordig waren, gesproken had. Zelfs verzocht hij, hem de handen te ontbinden om zich op het hoofd te krabben, in welke behoefte hij echter door den scherpregter werd bijgestaan.

— Op Woensdag den 11 dezer, heeft er in het regentschap Pasoeroean een zwaar onweder gewoed, bij welke gelegenheid in het district Kebontjandie een hagelbui is gevallen, waarbij men hagelsteenen ter grootte van gewone knikkers heeft opgemerkt, doch welke bui slechts een korte poos duurde, en dus gelukkig geen schade heeft kunnen aanrigten.

DE OOSTERSCHE KWESTIE.

De *Indépendance Belge* deelt eene korte beschouwing mede van de aanspraak, welke generaal *Baraguay d'Hilliers* tot den sultan gehouden heeft en vindt, dat die eigenlijk niet veel beteekent. De generaal verklaarde bij die gelegenheid, dat Frankrijk den vrede wil, maar den oorlog niet vreest; dat het de geschillen tusschen Rusland en Turkije vereffend wenscht te zien, maar met behoud van de integriteit en de onafhankelijkheid des Ottomanischen rijks; — allen zinsneden, zegt bovengenoemd dagblad, welke men sedert acht maanden in alle dagbladen lezen kon en die langzamerhand beginnen te vervelen. Ieder wenscht den vrede en niemand vreest den oorlog, — dit is door Engeland, Frankrijk, Rusland, Oostenrijk en Pruissen honderdmalen gezegd, en door Turkije met de daad bewezen. En wat de integriteit des Turkschen rijks betreft, geen mensch heeft sterker dan keizer *Nicolaas* de begeerte uitgedrukt, om ze ongeschonden te handhaven. De slotsom is dus, dat de generaal niets gezegd heeft, wat niet ieder weet.

De sultan daarentegen heeft zich in zijn antwoord stellig uitgelaten, dat hij niet zal rusten voor de Russen de Vorstendommen ontruimd hebben; indien ten minste de zinsneden echt zijn, welke hem in den mond gelegd worden. Men kent ze echter tot dusverre nog maar alleen uit den inhoud der telegrafische dépêche; want de *Moniteur* behelst alleen de aanspraak van den Franschen gezant, hetzij omdat de regering den tekst van het antwoord nog niet ontvangen heeft, hetzij omdat zij de openbaarmaking er van niet wenschelijk oordeelde.

— De *Oest. Corresp.* logenstraft in zijn No. van 1 Dec. het gerucht betreffende de terugroeping van den Oostenrijkschen gezant te Constantinopel. Zoo als men weet werd dit gerucht ook reeds uit Berlijn tegengesproken.

— Te Malta is het berigt ontvangen, dat de schout bij nacht, sir *Edmund Lyons*, te Constantinopel is aangekomen.

Het plan van een Europeesch congres, waarover in den laatsten tijd zooveel gesproken is, schijnt geheel en al in duigen gevallen te zijn. Het Eng. weekblad *the Press* verklaart met zekerheid, dat het hof van St. Petersburg aan de regeringen van Engeland en Frankrijk eene beknopte nota heeft doen toekomen, waarin wordt gezegd, dat de czaar van geene verdere onderhandelingen wil hooren; zijn besluit stond vast en dat was *de Oorlog*. De Engelsche regering zal zich zeker niet haasten, dit feit bekend te maken, maar zoo het bevestigd wordt, zal de vraag luider en luider worden, of de Westersche mogendheden zullen wachten met de wapenen voor Turkije op te vatten, tot Rusland zich voor de poorten van Constantinopel bevindt.

NEDERLAND.

Rotterdam, 6 December. Het schijnt toch te blijken, dat de operatien op het oorlogstooneel aan den Donau, nog niet zoo volkomen gestaakt zijn, als men wel meende en dat de Turksche en Russische strijdkrachten in Klein Wallachije en aan den Beneden Donau aan den kant van Hirsova, zich tot een algemeenen strijd gereed maken. Buiten allen twijfel schijnt het te wezen, dat de Turken tot op ongeveer 5 mijlen van Crajova vooruitgedrongen zijn, een geducht versterkt kamp opgeslagen en Kalafat nagenoeg onneembaar gemaakt hebben, door de wallen van niet minder dan honderd stukken geschut te voorzien. Generaal *Gortchakoff* van zijne zijde zal denkelijk de Turken hunne winterkwartieren niet rustig laten betrekken en het blijft dus waarschijnlijk, dat men eerlang van een algemeenen aanval der Russen op straks genoemde vesting en het versterkt Turksche kamp voor dezelve, zal hooren; eene operatie, die, te oordeelen naar de middelen van verdediging, bloedig zal wezen. Ook de *Times* zegt, op grond van berigten uit de Vorstendommen, dat men de vijandelijkheden in die streken niet als geheel geëindigd moet beschouwen, maar dat de veldtogt integendeel pas begonnen is, in weerwil van het ongunstige jaargetijde.

Volgens brieven uit Bucharest van 1 dezer, door onzen Weener correspondent medegedeeld, lijden de Turksche troepen, die bij Kalafat geposteerd zijn, veel van de koude, die in deze streken heerscht; vooral de Aziatische korpsen, onder welke dientengevolge eene groote sterfte heerscht. De Turken hebben op 26, 27 en 28 der vorige maand hunne aanvallen op het eiland Mokan bij Giurgevo hernieuwd, doch zonder eenig gevolg.

Wat Azië betreft, men weet dat de Turksche regering aan *Abdi-pacha*, den bevelvoerenden generaal der

---

wat gij voor ons doen zult. Tracht slechts, dat wij ons niet langer behoeven te bekommeren voor den weinigen tijd, die ons nog te leven overig blijft.... en, ach, ik vergat daar onze goede Madeleine! Zij en haar brave man Perrot moeten ook gelukkig zijn. Nu, doe wat gij kunt, Meester Gontran, al wat gij doet zal goed zijn."

Meester Gontran was een eerlijk en goedhartig mensch en zonder zekere verwaandheid, die een gewoonte van meerderheid boven deze goede maar weinig beschaafde menschen hem gegeven had, zou hij zeker algemeen bemind zijn geweest. Hij belastte zich volgaarne met de gewigtige boodschap, welke hem opgedragen werd; en eenige dagen later bevestigden de echtelingen Geoffroy door het zetten van een kruisje, in plaats van hunne naamteekening, de acte van verkoop, waarbij de administratie der hospitalen hun twee plaatsen waarborgde in een liefdadig gesticht, waar zij tot het einde huns levens gevoed, gehuisvest en gekleed zouden worden, en waar zij geene andere bezigheid zouden hebben dan, God biddende, heiliglijk te leven.

De echtelingen Perrot zouden hen terstond na hunnen dood vervangen.

Deze waren de voorwaarden van verkoop, die in alle naauwkeurigheid ten uitvoer gebragt werden; en zoodra de oude schoenmaker en zijne vrouw hunne aardsche loopbaan voleindigd hadden, kwamen Madeleine en haar man in hunne plaats. Daar deze jonger waren dan hunne voorgangers, genoten zij langer tijd deze weldaad, en gedurende vele jaren ging er voor de eenvoudige maar eerlijke menschen geen dag voorbij, waarop zij niet van hunne dankbaarheid gewaagden jegens den goeden Geoffroy en zijne echtgenoote.

II.

't Was in de maand Maart van het jaar 1839. Op een somberen, konden morgen zat een jong notarisklerk aan zijn sober ontbijt, bestaande uit een snede droog brood en een glas zuiver koud water, terwijl hij bij zich zelven naging welke boodschappen hij in den loop van dien dag te doen had; hij had vrij wat te loopen in de verschillende wijken der groote stad Parijs, en daarbij, als het maar niet zoo regende! als het maar niet zulk ongunstig weder was! De arme jongen sloeg een treurigen blik op zijn bijna afgedragen groenen jas, waarvan de vrij korte mouwen een paar magere vuisten bloot lieten, die rood van de kou waren.

»Kom, kom!" zeide hij na een oogenblik overdenkens, en opgeruimd glimlagchende; »als ik eens notaris ben, zal ik op mijne beurt mijn gemak kunnen nemen. Ik mag mij nog gelukkig rekenen het zóó te hebben; want ik vind het hier dan toch pleizieriger dan in ons oude Bretagne achter den ploeg te loopen, gelijk mijn vader eerst gewild had."

En de jonge man, door deze opmerking geheel filozoof geworden, nam een groot pak papieren onder den arm, en ging op weg, terwijl hij nog eens bij zich zelven zijn reisplan herhaalde.

Maar hij had nog niet lang geloopen of het scheen dat de losgebarsten elementen zaamgezworen hadden, hem te beletten zijnen loop te vervolgen; de wind sneed hem in 't gezigt, en wierp nu en dan een dakpan of een stuk van een schoorsteen voor zijne voeten; het hagelde groote steenen, en eindelijk volgde er zulk eene hevige regenbui, dat de stoutmoedigste wandelaars genoodzaakt waren eene schuilplaats te zoeken.

Het sobere kleed van den armen klerk was weldra doornat; zijne beurs, nog dunner dan zijn rok, veroorloofde hem niet in een koffijhuis te gaan; maar door wanhoop gedwongen, vlugt hij in het kraampje van eene arme vrouw, welke dagbladen liet lezen. Hij overstroomt alles; het water druipt van zijne kleederen, en in weerwil van de verzachtende omstandigheden kan de goede vrouw niet nalaten een oogenblik boos te worden; maar onze notarisklerk zag er niet onknap uit, en hij verontschuldigde zich zoo beleefd en innemend, dat hij de koopvrouw spoedig weder tot bedaren bragt.

(*Wordt vervolgd.*)

armée van Erzeroum, gelast heeft, de vijandelijkheden met kracht voort te zetten en dat twee generaals met den rang van Muschir (maarschalken) naar de beide legerkorpsen van Erzeroum en Battoum zijn gezonden, terwijl bovendien eene tijdelijke zending is opgedragen aan den kommandant van de keizerlijke garde, *Mehemed-Ruchdi-pacha*. Nu vindt men in een schrijven uit Constantinopel van 21 Nov. gemeld, dat de Russen den 1sten en 4den November ernstig slaags zijn geweest met eene divisie der armée van Anatolie, onder bevel van *Abdi-pacha*, en dat de Turken daarin de bovenhand hebben behouden.

In dienzelfden brief wordt gezegd, dat de Porte tot geen prijs van eenigerhande schikking wil hooren, zoo lang de Russen slechts het kleinste gedeelte van de Vorstendommen bezet houden en dat de Divan eene algemeene ligting heeft bevolen, waarbij het gouvernement zich verbindt, om voor zoodanige huisgezinnen zorg te dragen, van welke de kostwinners soldaat worden. Overigens wist men den 21sten te Constantinopel, dat de Turken de stelling van Oltenitza vrijwillig hadden opgegeven en dat de Russen hen te vergeefs van het eiland in den Donau, tegenover Giurgevo hadden trachten te verdrijven. Men wist evenwel nog niet, dat de laatsten daarin bij een derden aanval zijn geslaagd en dat de Turken te vergeefs gepoogd hebben die stelling te heroveren. Er heerschte dien ten gevolge bestendig eene toenemende geestdrift in de hoofdstad.

Vrij algemeen wordt gezegd, dat de keizer van Rusland van zijne zijde niets van een Europeesch congres wil hooren en sommige dagbladen verzekeren zelfs, dat hij aan Oostenrijk bepaald geweigerd heeft een gevolmagtigde naar de conferentie te zenden, die door de gezanten der vier mogendheden te Weenen weder geopend is, en waarin men ook een Turkschen gezant wenschte te zien. Daarentegen zou de czaar liever met een Turkschen gevolmagtigde, daartoe naar St. Petersburg te zenden, willen onderhandelen. Men voegt er bij, dat hij tevens verklaard zou hebben den uitslag van de nieuwe conferentie te Weenen te willen afwachten, even als hij ten opzigte van de vroegere gedaan heeft.

Wij weten reeds door middel van de telegraaf, dat men daar betreffende nieuwe voorstellen aan de Porte, overeengekomen is en dat die den 4den naar Constantinopel zouden worden verzonden. In hoeverre de hoop op eene aanneming dezer voorstellen gegrond schijnt, zal men eerst eenigermate kunnen beoordeelen, als hun inhoud bekend zal worden.

— Men meldt uit Hoorn, dd. 3 Dec. Gepasseerden Vrijdag had men hier voor de arron.-regtbank een vreemd verschijnsel. Men zag daar namelijk te regt staan en op de bank der beschuldigden geplaatst, eene welgekleede van hoed en voile voorziene dame, en wel om mishandeling van hare dienstbode. Uit gebrek aan overtuigend bewijs, concludeerde de officier van justitie tot vrijspraak, doch de regtbank heeft zich met die conclusie niet vereenigd, en veroordeelde de beklaagde tot eene geldboete van *drie guldens* en in de kosten der procedure. De dienstbode is uit Overijssel als eerste getuige tegen hare vroegere meesteres gedagvaard.

— Den 4den Dec. is het état major en de equipage van Zr. Ms. stoomschip *Cycloop*, komm. *H. Camp*, van het wachtschip, waarop het gedurende de zuivering van eerstgenoemden bodem tijdelijk was geplaatst, weder op genoemd stoomschip overgegaan.

— Z. M. de koning van Denemarken heeft den heer *Johan van Boom*, van Utrecht, lid der Koninklijke Zweedsche muziekale academie, ridder der Wasa-orde, benoemd tot ridder der Dannebrog-orde, bij gelegenheid van eene aan Z. M. opgedragene groote muziekcompositie.

— Men verneemt dat Z. M. zich weder voor eenige dagen naar het Loo zal begeven.

— Z. K. H. prins *Frederik der Nederlanden* heeft aan onderscheidene zijner bedienden eene verhooging van salaris van 50 cents daags toegestaan, ter zake der buitengewone duurte der levensmiddelen.

Breda, 5 December. Gisteren ging zekere vrouw voor eenige noodzakelijke verrigtingen uit hare woning, achterlatende drie jonge kinderen. In hare afwezigheid had een knaapje van ruim 3 jaren met zwavelstokken gespeeld, met het ongelukkig gevolg, dat, toen de moeder eenige minuten later wederkeerende, zij dat kind deerlijk verbrand wedervond. Het is nog ter behandeling naar het gasthuis vervoerd, maar daar dadelijk overleden.

— Op 20 Nov. in den avond omstreeks ten 8 ure had tusschen Muiden en Weesp een verschrikkelijk ongeluk plaats. *Klaas Abkouer*, werkzaam op de buitenplaats van den heer Mr. *S. P. Lipman* en wonende te Muiderberg, keerde met zijne vrouw en vijf kinderen van Loenen, alwaar het gezelschap het bruiloftsfeest van den oudsten zoon des gezins had bijgewoond, huiswaarts, toen de wagen, waarin die personen zich bevonden, in het water geraakte, met dat jammerlijk gevolg, dat alleen de vader kon gered worden, terwijl de moeder en de vijf kinderen, waarvan de oudste eene dochter van 29 en de jongste eene dochter van 10 jaar, hunnen dood in de rivier vonden.

— Op 25 November overleed in 57jarigen ouderdom de heer *T. Polak Daniels*, lid van den raad dezer gemeente, voorzitter der hoofdcommissie tot de zaken der Israëliten, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw; een man, algemeen geacht om zijn weldadig en minzaam karakter, wiens verlies door velen zeer betreurd wordt.

— In eenen brief uit San Francisco, dd. 20 Aug. ll., door eenen Hollander geschreven, vindt men de volgende beschrijving van eenen reusachtigen boom:

De boom, die omgehakt is, is niet de dikste; er zijn er 2 nog dikker, doch deze zijn beide een weinig hol, hetwelk met de gehakte het geval niet is. De top van den boom is met het vellen aan duizend stukken gebroken, die zich hebben verspreid, zoodat het onmogelijk is de juiste hoogte te bepalen, doch vermoedelijk was dezelve tusschen de 300 en 350 voeten (en dus omtrent gelijk aan die van den Utrechtschen Dom). Door den val brak de boom in 2 stukken, op eene plaats waar hij 12 voeten middellijn had. Vier menschen hadden 22 dagen noodig om dezen reuzenboom vellen, en toen hij eindelijk viel, was de kracht van zijnen val zoo groot, dat hij 4 voeten diep in den grond zakte. Men berekent zijnen ouderdom op ongeveer 2000 jaren. Middellijn van den gehakten boom op 5 voet boven den grond 27 voet; omtrek op die plaats 81½ voet; gemiddelde dikte van den bast 1½ voet. Lengte van den beganen grond tot waar de top afgebroken is, 238 voet.

Van twee der overige boomen kan ik nog zeggen, dat de een omstreeks 90 en de ander omstreeks 50 voet van gelijken omtrek heeft. Ook lag er een zware boom, die van binnen gedeeltelijk uitgerot was, op den grond. Ik ging er te paard ongeveer 30 passen in, en keerde mij toen, altijd te paard zittende, met het grootste gemak om. De dikte van het hout rondom mij moet ten minste 5 voeten geweest zijn. Men zegt, dat in Oregon nog veel grooter boomen zijn dan deze.

ENGELAND.

Londen, 3 Dec. Volgens den laatsten wekelijkschen staat der bank was het bedrag der in omloop zijnde banknoten £st. 21,244,200, zijnde eene vermindering van £st. 246,535, en dat van edel metaal £st. 15,619,086 zijnde eene vermindering van £st. 729,871.

— De Britsche zeemagt bestaat op dit oogenblik uit 217 oorlogschepen in actieve dienst, bemand met 41,000 man.

— De dagbladen van Hamilton deelen mede, dat de buskruidfabriek van de heeren *Kelly & Co.* te Cummingsville (Halton), de eenige die er in Canada bestaat, den 2 Nov. met een zoo vervaarlijk geraas in de lucht is gesprongen, dat de uitbarsting gehoord werd te Hamilton, dat van Cumminsville 18 mijlen verwijderd is. 300 vaten buskruid zijn bij die ramp in de lucht gevlogen. Gelukkig heeft niemand daarbij het leven verloren.

— Het driemaster barkschip *Meridian*, dat den 14 Junij met passagiers van Gravesand naar Sydney is vertrokken, is den 23 Aug. in het gezigt van het eiland Amsterdam, op een rif gestooten, ten gevolge waarvan het in twee stukken gesprongen is. De steven, die geheel gebleven is, diende tot redding aan het meerendeel der passagiers, tot dat zij pogingen konden in het werk stellen, om er af te komen, die zij eerst den volgenden morgen beproefden. Gedurende twee nachten bleven de geredden op eene klip, zonder eenige andere dekking dan hunne kleederen, doch gelukkiglijk vonden zij later op de kust eene kist met kleederen, die van het vergane schip aangespoeld was. Zij rigtten alstoen eene staak op, aan welker einde zij twee roode flanellen hemden vast maakten, ten einde voor signaal te dienen. Een geruimen tijd leefden de schipbreukelingen alleen van koolbladeren, tot dat zij den 5 Sept., als wanneer voor geen enkele dag voedsel meer overbleef, opgenomen werden door de Americaansche bark *Monmouth*, waarmede zij het eiland Mauritius bereikten, nadat zij drie weken allerlei ellende hadden verduurd.

FRANKRIJK.

Uit Parijs meldt men, dat de onderhandeling over de Turksche leening, welke men reeds als afgebroken beschouwde, weder met het huis *Rothschild* hervat zijn, en zoo men meent, onder medewerking van het Fransche gouvernement. — Men sprak te Parijs van eene ophanden zijnde benoeming van senatoren. — Den 26 November is het tractaat betreffende den letterkundigen eigendom tusschen Frankrijk en Spanje geteekend.

Parijs, 3 Dec. Men zegt, dat de Turksche gezant alhier last heeft ontvangen, om bij de geneeskundige faculteit der hoofdstad officieren van gezondheid voor het Turksche leger aan te werven.

— Volgens den *Moniteur des Hôpitaux* is de verplaatsing van het Hotel-Dieu eene uitgemaakte zaak. Het nieuwe gebouw zal opgerigt worden tegenover de kerk Notre-Dame. Het zal 600 bedsteden bevatten. De onkosten zullen 15 millioen bedragen, waarvan alleen 10 millioen voor den aankoop van het noodige terrein.

— Het schip *Louis XIV*, van 120 stukken, zal den 28sten Februarij 1854 en de schroefstoomboot *Ulm*, van 100 stukken, den 14den April daaraanvolgende te Rochefort te water worden gelaten.

DUITSCHLAND.

Naar men van goederhand verneemt, zullen de kerkelijke geschillen in Baden niet regtstreeks voor de kamers gebragt worden, maar zal de regering zich voor 's hands bepalen daarvan in algemeene bewoordingen in de troonrede gewag te maken.

Aan de kamers zullen 4 millioen gevraagd worden, om aan de Badensche spoorwegen dezelfde wijdte te geven, als die van de naburige staten, hetgeen voor de onderlinge verbinding als dringend noodig wordt beschouwd.

— Volgens de *Köln. Zig.* is de *Deutsche Volkshalle* van 3 dezer weder in beslag genomen, wegens eene advertentie in dat blad, waarin iemand aankondigt, dat hij bereid is voor de Badensche geestelijkheid milde giften in ontvangst te nemen.

Frankfort, 3 December. In eene algemeene vergadering der actienhouders van de suikerfabriek te Waghausel, is reeds voor het loopende jaar door de administratie eene zuivere winst van 16 pCt. aangekondigd. Daar echter met den 1sten Januarij 1854 de verhoogde belasting op de beetwortelen in werking komt, zal het resultaat voor het vervolg wel niet meer zoo gunstig blijven. Het blijkt thans, dat, zoo wel ten aanzien van kwantiteit als van kwaliteit, in Baden en den Paltz de tabaksoogst niet zoo voordeelig is uitgevallen, als vroeger algemeen werd verwacht. Dit is meer bijzonder het geval met opzigt tot goede dekbladen, waaraan gebrek is.

— Voor het nog niet verkochte geschut der Duitsche vloot, zijn door de Hanoversche regering 6000 daalders geboden; het heeft in der tijd 74000 daalders gekost.

Weenen, 5 December. Door de conferentie der vier groote mogendheden alhier, zullen morgen aan de Porte nieuwe voorstellen tot vereffening van het Turksch-Russisch geschil gezonden worden. Volgens dezelve zullen de onderhandelingen zelfs dan voortgezet worden, wanneer de vijandelijkheden mogten voortduren. Men acht de aanneming der voorstellen als zeker.

DENEMARKEN.

De Deensche Folkething, die eerst de bestaande grondwet als grondslag had aangenomen bij de debatten over de hervorming der staatsregeling, is op dat besluit teruggekomen en heeft nu verklaard, dat het ministerieel ontwerp als basis zou dienen. Deze concessie was noodzakelijk, zou het ministerie deel aan de discussie nemen, doch kan slechts als voor den vorm geschied, beschouwd worden, daar alle amendementen op het regeringsvoorstel zijn gebleven, o. a. het behouden van de grondwet van 1849, met wier opheffing het ministeriele ontwerp sluit.

ZWEDEN.

Op 24 November heeft de koning van Zweden den Zweedschen landdag te Stockholm geopend. In de troonrede, die hij te dier gelegenheid uitsprak, betreurt hij het, dat door de verbetering van den landbouw en den daardoor overvloedigen graanoogst, de algemeene welvaart hoegenaamd niet vermeerderde, doordien men van het graan sterken drank is gaan stoken, hetwelk aan het volk, door het misbruik dat van dien drank gemaakt wordt, zijne beste krachten dreigt te ontnemen en de regering genoodzaakt heeft voor de algemeene consumtie graan uit het buitenland te laten komen, niettegenstaande, zonder het bedoelde misbruik, het land genoeg oplevert, om zelfs graan aan het buitenland te kunnen leveren. Aan den landdag zal dan ook een ontwerp ter goedkeuring worden aangeboden, dat de strekking heeft, om de distilleerderijen aan belemmerende banden te leggen.

RUSLAND.

Volgens berigten uit St. Petersburg is den 9den dezer in Zarskoye-Selo, in tegenwoordigheid van de geheele keizerlijke familie, de Goddelijke zegen over de Russische wapenen plegtig ingeroepen. Den 10den heeft het hof zich naar Gatschina begeven en zal den 6den Dec. van daar naar St. Petersburg terugkeeren.

ZWITSERLAND.

Gelijk men kon voorzien, zal de arrestatie van een Oostenrijkschen spion in het kanton Tessin, tot ernstige verwikkelingen tusschen Oostenrijk en Zwitserland aanleiding geven. De Lombardijsche autoriteiten hebben reeds aan het Tessineesch bewind een allerscherpsten brief geschreven, waarin zij de invrijheidstelling van den gevangene eischen. Het is waarschijnlijk, dat dit laatste dezen eisch onmiddelijk voor de bondsregering zal gebragt hebben.

— In Tessin hebben de ultra-radikalen hunne verbinding met de ultramontanen geheel afgebroken en zich weder met de regeringspartij vereenigd. De staat van zaken aldaar wordt van dag tot dag van een meer verontrustenden aard. De regering heeft niet alleen te worstelen met eenen magtigen vijand van buiten, maar tevens tegen inwendige vijanden, die, ofschoon de minderheid uitmakende, door hunne geheime woelingen des te gevaarlijker zijn. Men vleit zich echter, dat deze strafwaardige pogingen schipbreuk zullen lijden op de eensgezindheid van het betere gedeelte der bevolking.

— De Zwitsersche telegrafische linie loopende van Chur, over het gebergte tot naar Samadin, nabij de Oostenrijksche grenzen, werd dezer dagen voor het publiek geopend. Ook in andere rigtingen, bijzonder in die naar Frankrijk, wordt aan dusdanige liniën met verdubbelden ijver gearbeid, om die, zoodra mogelijk, tot stand te brengen.

— In Zwitserland heeft de zaak van den Oostenrijkschen spion Contini tot een nieuw incident aanleiding gegeven. De ouders en vrienden van de vijf Tessinezen, die ten gevolge van het onderzoek, dat bij eerstgemelden persoon werd bewerkstelligd, in hechtenis zijn genomen, hadden daartegen gereclameerd, op grond, dat die arrestatien zijn bewerkstelligd en de gevangenen in hechtenis worden gehouden door de policie, zonder medewerking van de regterlijke magt; waarop de staatsraad van Tessin heeft geantwoord, dat de kantonnale wetgeving, hoewel de individuele vrijheid waarborgende, ditmaal niet in aanmerking kan komen, aangezien het hier een geval geldt, voorzien bij het bondgenootschappelijk strafwetboek.

SPANJE.

In Spanje zijn de cortes geopend. De senaat en de kamer van afgevaardigden hebben den 18den Nov. eene voorbereidende zitting gehouden. Die van den senaat was openbaar, doch die van de kamer der afgevaardigden met gesloten deuren. De marquis *de Viluma* heeft in den senaat den voorzitterstoel ingenomen.

In de kamer van afgevaardigden bekleedde de heer *Villaronte* den voorzitterstoel, als president van jaren, welke de lijst der aanwezige leden heeft voorgelezen. Den 19den is de kamer overgegaan tot de zamenstelling van deszelfs definitief bureau. De heer *Martinez de la Rosa* is verkozen tot president.

Een der eerste ontwerpen, die aan de Cortes zijn aangeboden, is dat betreffende de vestiging van landbouwkoloniën en tot intrekking der ontwerpen van constitutionnele hervorming die het vorige ministerie indiende.

ITALIE.

Men schrijft uit Rome aan den *Parlamento*, dd. 22 November, dat de concentratie der Fransche troepen te Rome en Civita-Veccia aanhoudt. Het garnizoen van eenige andere plaatsen in het pauselijk gebied is aldaar bereids aangekomen. Men beweert, dat de pauselijke troepen, die reeds de door de Franschen verlatene plaatsen bezet hebben, ook in de provincien de Fransche en Oostenrijksche troepen zullen vervangen. De laatsten zouden zich te Bologna, Ancona en Ferrara concentreren.

NOORD-AMERICA.

Het gezamenlijke cijfer van hetgeen voor den handel op de grootemeiren van America in 1841 vervoerd werd, wordt geschat op 70 millioen dollars; in 1146 op 100 millioen dollars; in 1848 op 170 millioen dollars; terwijl het in 1851 geschat wordt op 300 millioen. Deze beweging viel voor in dat gedeelte van America, dat voor 40 jaren nog bijna onbekend was, en dat tegenwoordig nog ter nauwernood bevolkt is.

— De verkiezingen in den staat van New-York, de bron van zooveel bekommering van den president *Pierce* en zijne ministers, zijn eindelijk afgeloopen. De *Whigs* hebben daarbij de overhand verkregen. De Washingtonsche bladen deelen den uitslag der verkiezingen nog niet mede. De vrienden van den staats-secretaris *Marcy* zijn zeer verslagen. — Men begroot de onkosten der Japansche expeditie van den commodore *Perry* op 1,246,767 dollars.

— Het nieuwe Americaansche stoomschip *William Norris* zoude den 1 Jan. 1854 voor de vaart gereed zijn. Naar den maatstaf van 19 mijlen in het uur, zal dit schip de reis naar Galway in zes en naar Liverpool in zeven dagen volbrengen. Wat blijft er nu nog van de afstanden over?

— Een winkelier in het graafschap York ontdekte, op de jagt zijnde, eene groote slang en zette de kolf van zijn snaphaan op het lijf des ondiers. Het geweer was met een kogel geladen en de opening des loops werd door de regterhand bedekt. De slang, pogingen aanwendende om hare vrijheid terug te erlangen, kronkelde zich om de kolf en raakte den trekker aan, die overging, waardoor onze jager de kogel in de hand drong, gelukkig echter zonder zware kneuzingen te bekomen.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 25 Januarij 1854, No. 7.

Ingezonden Stukken.

Aan
de Redactie van den Java-Bode.

WelEdele Heeren!

Ik ben slechts een zoogenaamd Inlandsch kind, dat nimmer het voorregt eener Europesche opvoeding heeft mogen genieten. Desniettegenstaande heb ik steeds getracht zooveel mogelijk mijn verstand te ontwikkelen en met innige vreugde zag ik de pogingen van vele edele menschenvrienden op Java aan, strekkende om de opvoeding der Inlandsche kinderen op een beteren voet in te rigten en ze alzoo eene minder donkere toekomst te doen gemoet gaan.

Vooral trok mijne aandacht de oprigting van verschillende afdeelingen der Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen op Java, en ware blijdschap bezielde mij, toen ik, op het laatst van 1852, vernam, dat ook te Buitenzorg, de plaats mijner inwoning, zulk eene afdeeling zoude tot stand komen. Alhoewel een zwaar huisgezin te verzorgen hebbende, viel mij, die slechts *f* 50,— 's maands inkomen geniet, de opoffering van *f* 12,— 's jaars niet zwaar; ja, ik offerde die gaarne om lid van zulk eene nuttige instelling, als ik mij de Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen voorstelde, te worden.

Dan, helaas! hoe zeer zag ik mij in mijne gedachten daaromtrent bedrogen en teleurgesteld, daar ik tot heden voor de, *nu wel zeer harde opoffering van f 12,— rec.*, waarvoor ik zoo vele vruchten voor mijnen geest meende te koopen, nog niets genoten of ontvangen heb dan een snipper papier, waarop, in voldoening mijner contributie over het jaar 1852—1853, de ontvangst mijner arme *f* 12,— rec., door den penningmeester der Maatschappij van de afdeeling Buitenzorg, erkend wordt.

Met schrik zie ik nu eene nieuwe quitantie over mijn lidmaatschap over 1853—1854 te gemoet, doch in de hoop, dat de Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen hier ter plaatse in den loop van dit jaar, uit haren diepen slaap ontwaken en dubbele vruchten voor mij zal afwerpen, wil ik mij nog eens die zware opoffering getroosten.

Wanneer echter die slaap onverhoopt mogt blijven voortduren, alsdan zal ik UWEd. daarvan kennis geven en hoop wederkeerig in dat geval van UEd. te vernemen, hoe men in regten (want een uwer is een regtsgeleerde) de handelingen van het bestuur der Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen te Buitenzorg qualificeert, en welke middelen ik bij de hand moet nemen, om mijne dure penningen, aan mijnen en mijner kinderen mond onthouden, terug te erlangen.

Met de plaatsing dezer regelen in uw geacht blad zullen UWelEd. ten zeerste verpligten,

BUITENZORG, *UWelEd. zeer Dw. Dienaar,*
21 *Januarij* 1854. R. M. P.

De Redactie voldoed te eerder aan het verzoek van den haar bekenden inzender, omdat zij, ook van verschillende andere zijden, herhaalde klagten omtrent de willekeurige handelingen van bedoeld bestuur, dat den, hetzelve in ons nommer van 25 Junij jl., gegeven wenk in den wind sloeg, ontving.

Aangekomen Schepen te *Samarang*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Jan. 12	Zw.	Mary	M. Asander	Batavia.
» 13	N. I.	st. Banda	F. H. Schmidt.	»
» —	Ned.	Gelderland	van Oosteroom.	»
» 14	N. I.	Koningin d. Nederlanden.	G. R. Curtus	»
» 18	»	st. Banda	F. H. Smidt.	Soerabaya.

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Jan. 13	Ned.	Zeeland	F. de Winter.	Cheribon.
» —	Deen.	Johannes	J. Heldt	Falmouth.
» —	Ned.	Vijf Gebroeders	P. Dekker.	Nederland.
» 16	N. I.	Emilie	Nieland Bannier	Cher. & Sing.
» 18	»	Kon. der Nederlanden	G. R. Curtis	Soerabaya.
» 19	»	Alnoer	Sech Babarmoes	Griss. & Soer.
» —	»	Fathal Hair	Sech Baradoan.	Soerabaya.
» —	»	st. Banda	F. H. Smidt	Batavia.

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederl. Indisch	Fathool Karim	Sarief Bahasoan		
» »	Fidha Rachman	Sech Bilfagie		
» »	Bintang Toedjoe	Tio Lian The.	Padang	Gezagvoerder.
» »	Ellen	J. C. Lebert		B. Kopersmit en co.
Nederlandsch	Witte Cornelis Zoon de Witt	F. van Rossen	Rotterdam	Dorrepaal en co.
»	Gelderland	A. van Oosteroom	Nederland	»
»	Marianne	R. P. Tjebbes.	»	van Maanen en co.
»	Qatre Bras	F. B. Bondx	»	van den Broek en Veeckens.
Zweedsch	Mary	Asander	Stokholm	van Maanen en co.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Jan. 14	N. I.	st. Banda	F. H. Smith	Batavia.
» 15	»	Ardjoeno	Lioe Pessen	Balie (Bad.)
» —	Z. M.	st. Gedeh	kapt. luit. t/z. 1 kl. P. Debbets	Makassar.
» —	»	schoenerb. Ambon	luit. t/z. 1 kl. J. A. K. van Hasselt.	»
» —	N. I.	Little Tot	Katjoong	Pasoeroean.
» —	Ned.	Willem I	J. J. Niedfeld	Batavia.
» —	»	Sirius	H. Mulder.	
» —	»	Christina Agatha	O. P. Lap.	Batavia.
» 16	N. I.	st. Alfalek	Sech Baradjak.	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Jan. 13	Ned.	Ottolina	J. J. Prange	Nederland.
» 14	»	Mansoor Sarie.	Moh. Taheor	Balie (Bol.).
» 15	Z. M.	st. Celebes	lt. t/z. 1 kl. Geerling	Koerstell. om de west.
» —	N. I.	Djoharie	Moh. Assek	Amb. v. Ban.
» —	Ned.	Oceaan.	J. Doeksen	Nederland.
» —	Eng.	Bengalore	C. Turner	Engeland.
» 16	Ned.	Maria Sophia	M. van Gijzel	Australie
» —	N. I.	Nijverheid	N. J. Mooy	Nederland.
» —	»	st. Banda	F. H. Schmidt.	Batavia.
» —	»	Goansien	Lim Tianghok.	Grissee.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Maximiliaan Theodoor	G. Deneer	Nederland	Fraser Eaton en co.
»	Methilda Cornelia	L. E. Lundegren	»	»
»	Barend Willem	Rotgers	»	»
»	Anna Maria Henriette	F. Zeijlstra	»	»
»	Catharina Maria	G. L. Gortmans	»	»
»	Christina Agatha	O. Lap	»	»
»	de stad Nijmingen	P. W. Mellink	»	Tiedeman en van der Burg.
»	Reijerwaard	M. Wierikx	»	W. Cores de Vries.
»	Elisabeth Johanna	J. A. Ballot	»	»
»	Mentor.	D. A. Zeijlstra	»	P. Kervel en co.
»	Blora	H. Holtz	Molukkos	A. Duyshart.
Engelsch	Greciaan Queen	H. Gibs	Seyney.	Fraser Eaton en co.
Nederl. Indisch	Kiem Sansing	Tjoa Kow	Balie	Gezagvoerder.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Jan van Brakel*: de heer *C. van Essen.*

Met het Ned. schip *Kolonel Koopman*: de heer *Mabel en familie.*

Met het N. I. stooms. *Banda*: de heeren *Aufsmuth en echtgenoot.* — *Visser.* — *Gosenson.* — *Timmerman.* — *Laurt.* — *Lindwurm.* — *Schmidt.* — *Blok. Z. M. troepen.*

Met het N. I. stooms. *Ambon*: de heeren *Rees en familie.* — *Reuimann.* — *Beckmann.* — *de Coninck.* — *Sonneberg.* — *Bulow.* — *Hoogeveen.* — *Feraliomo en echtgenoot.* — *Wegel.* — *Z. M. troepen.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Banda*: de heeren *Andreas.* — *J. L. L. Berghuis.* — *L. G. Danekes.* — *Z. M. troepen.*

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar.*
Januarij. 15	Engelsch.	Kate Kearney.	D. Rowland	Hongkong	3 Januar.	Liverpool.
» 18	»	Armais.	A. Locke	»	5 »	Londen
» 20	Fransch.	Tocopa	C. Ghonard.	Singapore	10 »	Manilla

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Januarij. 20	Nederlandsch	Malvine	Z. E. de Jonge	Melbourne	9 Dec.	G. Suermondt en co.
» 22	Nederl. Indisch	stooms. Ambon	Hagenholtz	Padang.	19 Jan.	B. Kopersmit en co.
» —	Nederlandsch	Walvisch	Alhadat	Pankel Pinang.	16 »	
» —	Amerikaansch	Hersilia	Stalled	Shanghai	2 »	Paine. Stricker en co.
» 23	Nederlandsch	Vlashandel	Hoek	Manilla	11 »	van Ommeren Rueb en co.
» 24	Deensch	Couriel		van de West		
» 25	Nederlandsch	Holland		»		
» —	Nederl. Indisch	Naga Lant		van de Oost		

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Januarij. 21	Hamburgsch	Oscar I.	Mork	Cowes
» 22	Nederl. Indisch	st. Banda	Schmidt	Soerabaya
» —	Nederlandsch	Stad Tiel	Derks.	»
» —	»	Wilhelmina	van der Zwaep	»
» —	Nederl. Indisch	Atiat Ulrachman	Sech Osman	»
» 23	Engelsch	Amaranth		»
» —	Fransch	Sidonie.	Pion	»
» 24	Nederl. Indisch	Generaal Chassé	Rehling	Australie
» —	» »	Almansoor	Sech Jahim	Samarang
» —	» »	stooms. Java	Batten	»

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Anna Elina	Siedenburg	Amsterdam	Paine, Stricker en co.
»	Hendrika	Admiraal	Pekalongen	Reynst en Vinju
»	Waigheren	Verhulst	Samarang en Nederland.	van Ommeren, Rueb en co.
»	Prins Veldmaarschalk	G. de Vries	Soerabaya » »	»
»	Vlashandel	Hoek	Rotterdam	»
»	Vertrouwen *	Pott.		Maclaine, Watson en co.
»	Robertus Hendrikus *	R. H. Mulder.	Rotterdam	G. Suermondt & co.
»	Malvine	Z. E. de Jonge	Canton	»
»	Amicitia	G. Helligman.	Amsterdam	Haager en Schuurman.
»	Elisabeth & Susanna *	Zeeman	»	»
»	California *	Jaski	»	B. Kopersmit & co.
»	Johanna Hendrika *	Hoek	» via Samarang.	»
»	Prins Maurits	J. Bart	Amsterdam	»
»	Jan van Brakel	Esink	Nederland.	de Weerdt Ruyl en co.
»	Pio Nono	Nordlohn	Rotterdam	Tiedeman en van der Burg.
Nederl. Indisch	Cecilia	Young	Golf van Persie	Coulster
» »	Al Aloewi	Said Hafedal	Cheribon	»
» »	Walvisch	Said Alhadiet	Soerabaya.	
» »	Lachmadie	Sech Sahat	Samarang en Banjermassing	Coulster
» »	Ooy Sinjo	Kwee Samiang.	Cheribon	John Pryse en co.
» »	Kasbal Hair.	Sech Behriso	Soerabaya.	
Engelsch	Jane	Henderson.	Londen.	Maclaine, Watson en co.
»	Lowell.	Mason	America	»
»	Helen Mary	R. Legg	Londen	Martin, Dyce en co.
»	Blair	Moody	Sydney	Morgan, Melbourn en co.
»	David	Boyd	Onbekend	Maclaine, Watson en co.
Amerikaansch	Cyane	Burmeester.	California	»
»	Hersilia	Stallod	Boston	Paine, Stricker en co.
Fransch	Cecilie	Ferrand	Nantes via Samarang	G. Suermondt en co.
Hamburgsch	Emilie	Wulff	Stockholm	»
»	Carl von Graefe	Von Graefe	Singapore	Pitcairn, Syme en co.
Deensch	Wodan	Mattheissen	Londen	Metzendorf, Wilmans en co.
»	H. Söinsen	Jacobsen	Koppenhagen	G. Suermondt en co.
»	John	Ascheland	Hamburg	»
Zweedsch	Nordpolen	Godknecht.	Stokholm via Samarang	Metzendorf, Wilmans en co.
»	Stockholm.	Visser	Zweden	Busing, Schöder en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een.*

Handelsberigten.

AANVOER.

Van Singapore per ned. ind. stooms. *Java*. kapt. Batten. agenten Maclaine Watson en co.

2 kn. manufact. 10 ks. en 10 vs. specie 20,000 doll. *G. Suermondt en co.*
18 vs. specie *f* 45,000 *Paine Stricker en co.*
4 ks. do. 833 pd. st. *de agenten.*
1 » do. 1762 doll. *Radije en co.*
8 » en 13 vs. do. *f* 72500 *Busing Schroder en co.*
63 » do. *f* 250000 *N. H. M.*
2 » recepissen *f* 23025 *Said Aloei bin Oemar Satrie.*
1 tros trouwwerk *de gezagvoerder.*

Van Macasser per ned. schip *Jan van Brakel*, kapt. Bapt. Esink agt. de Weerdt Ruyl en co.

150 vaten spijkers, 448 coll. manufact. 15 kn. papier. 250 vaten boslemmermessen. 2 kn. parangs. 369 bn. wilde nooten. 9900 bs. rotting. 44 kn. schildpad. *N. H. M.*
58 coll. manufact. *W. Anderson Tolson en co.*
$262^{1}/_{2}$ pic. tamarinde. *Said hassan abd. Rachman Alkaf.*

Van Melbourne per Deen. schip *John* kapt. Aschlund. agt. G. Suermondt en co.

20 kn. spijkers. 3 coll. schopp. 7 ks. provis. 1 do. speelkaarten. 1 do. hemden. 1 do. stofgoud. 1 do. inh. 1 telescoop. 4 pakk. manufact. *de Agenten.*

Van de Lampongs per praauw *Sampang* gez. Idries.

60 pic. gomelastiek. 12 do. zwt. touw. *Lim Gaoloen.*

Van de Lampongs per praauw *Pantjallang* gez. Mando.

40 pic. zwt. peper. 19 do. gomelastiek. 9 do. witt. dammer. 6 do. koffij. *Kie Kerkbing.*

Van de Lampongs per praauw *Tjempling* gez. Kapon.

40 pic. wit dammer. 90 do. ong. katoen. 30 ps. zilv. sp. matten. 10 do. do. specie. *de Gezagvoerder.*

Van de Lampongs per praauw *Moyang* gez. Intje Abas.

60 pic. gomelastiek. 50 do. witte dammer. 6 do. zwt. peper. *Gezags.*
f 250 recepissen. 14 corg. boeg sarongs. *Hadjie Achmat.*

Van Soengiliat per ned. ind. schooner *Walvisch* gez. Said Hamid bin aloei Alhadas.

$914^{97}/_{100}$ pic. tin. *Gouvernement.*

Van Shanghaye per amer. schip *Hersilia* kapt. Robert B. Waterto. agt. Paine Stricker en co.

13 kn. confituren. 6324 do. thee. *Agenten.*

Van Padang via Bencoelen per ned. ind. stooms. *Ambon* kapt. T. H. B. Hugenholtz. agt. B. Kopersmit en co.

Lading voor Soerabaya van Padang.

40 thail stofgoud. *Said Hassan Barahoen.*

Lading voor Batavia van Padang.

3 pic. benzoin. *Tambie Oesim.*
20 pic. notenmuscaat. $5^{1}/_{2}$ foelie. *MacLaine Watson en co.*
$3^{92}/_{100}$ pic. was. *Lim Thoseng.*
$2^{30}/_{100}$ » » *Lim Hoa.*
$399^{76}/_{100}$ pic. was. *Agenten.*

Lading voor Batavia van Bencoelen.

9 pic. gomelastiek. *Dunter Houghton en co.*
$4^{65}/_{100}$ pic. notenmuscaat. $4^{47}/_{100}$ do. was. $1^{20}/_{100}$ do. gomelastiek. *Said Hassan.*
$34^{86}/_{100}$ pic. witte dammar. $15^{75}/_{100}$ do. idem. $24^{85}/_{100}$ do. gomelastiek. *MacLaine Watson en co.*
29 ps. eur. chawls. *Order.*
$43^{1}/_{2}$ pic. witte dammer. 10 goenie zakk. 22 messiang do. 2 dozijn specerij olie. 10 pic. gomelastiek, $1^{27}/_{100}$ do. was. *Abd. Kasem.*

Van de Kaap de Goede Hoop per ned schip Kolonel Koopman kapt. J. J. Klein agt. Landberg.

25 kn. bier. 60 vs. haring. Order.

Van Samarang en Sourabaya per ned. ind. stooms. Banda kapt. Smidt agt. B. Kopersmit en co.

eenige artillerie goederen. Gouvernement.
2 kn. ijzerwerk. uit entrep. E. Moormann en co.
10 pic. was. Tan Djangbok.
1 kt. schildpad. uit entrep, Hunter Houghton en co.
9 ks. gedr. katoen. uit entrep. 1 kt. inh. 40 ps. flanel. 6 bn. do. 420 do. chistings. Martin Dyce en co.
17 kn. indigo. Morgan en Melbourn.

Van Sijdneij. per schip Prins Maurits kapt. Bart agt. B. Kopersmit en co.
23 water vaten. Order.

Van de Lampongs. per praauw Pantjallan kapt. Mak.

54 pic. gomelastiek- 30.000 klappers. Natjin.

Van Bantam per praauw Sampang gez Saijiod.

7.000 ps. arensuiker. 4000 aardew. 5000 do. eendeeijeren. Tan Kil.

Van Bantam per praauw Sampang gez. Katel.

6000 ps. arensuiker. 2000 do. aardewerk. 2000 do. eende eijeren. 20 pic. uijen. 2 do. karbouwvet. Io Tamsoeij.

UITVOER.

Naar Indramaijoe per ned. ind. bark Indramaijoe gez. Gouw Tjoeiseng
1 kt. glaswerk. 1 do. provis. 6 led. manden. Gebr. Roselje en co.
34 coll. ijzerwerk. 1 kt. do. 1 do. wijn. 1 vt. bier. 1 trommel. 1 doosen. diversen. 2 pakken boeken. 1 do. sigaren. 2 md. groentens. Tiedeman en v. d. Burg.
1 tromm. divers, H. E. Gowijn.
9 doz. eur. borden. 3 do. thee kommentjes. en schotels. 30 pakjes chin. suikerwerk. 600 pic. do. kommen en borden. Gouw Tjoeseng.

Naar Soerabaija. per ned ind. bark Naim Balhair gez. Said Achmt. bin aloewie Asegaf.

1 kt. machinerien. Pitcairn Syme en co.
2 vn. patjols. 1 do. hangsloten. W. S. van Slooten.
200 ps. halve legg. 100 do. heele amen. $3\frac{1}{2}$ pijp. genever. $3/_4$ do. azijn. 17 fusten gerookt spek. 150 vs. boter. 63 zakk. boonen. 1 kt. geschenken. 1 tros. holl. get. touw. 2 pakks schoppen. 100 ps. bamb. steenkolenmanden. 26 bladen plaatijzer. 2 pak inh. blaasbalg. 17 vn. smeer zwd. en koolteer en veiligheids. lonten. 2 kn. divers. bijtels en div. schaaf beitels. en veiligheids lonten. 30 vs. roode menie. 22 pull. lijnolie. 2 kn. terpentijn olie. 1 kt. divers. genie goederen. 1 vt. roode menie. 6 kn. meiet goederen. 1 md. do. do. 12 stoelen. 2 kookketels. 2 dodribute bakk. 1 kt. medicijnen. 4 kn. div. ijzerwerken. 3 pakk. teerkwasten. 20 stav. ijzer 2 schs. bama tin. 18 vn. verf en div. soorten spijkers. 1 kt. ned. vlag-1 st. en 5 ps. zoutmaten. 4 kn. glazen ruiten. 37 boss. en 2 stav. plat staatijzer. 3 tross. geteerd touw. 35 geweer kisten. 1 krib. 19 do. en 38 pakken. 1 pak pennen en spijkers. 3 kt. medicijnen. 25 kn. mil goederen. 5 stav. rond staatijzer. 1 kt. vijlen en kwasten. 1 do. marine goederen. 3 pakk. oorlogs goederen. Gouvernement.
2 kn. 1 ps. ijzeren. kist. 5 kn. 5 doz. madera. 1 kt. 150 blikjes aspergies. Vaupel en co.
1 kt. jap tjintjauw. 1 md. pannetjes. 1 kt. porcelein. 3 oxh. wijn azijn. 2 do. fr. wijn. 1 kt. cognac. 30 vs. boter. 1 kt. wijn. 1 vt. bier. 1 do. boter. 1 md. madera. 1 do. portwijn. 1 kl. sardijntjes. 1 md. seltserwater. 1 pakj. divers. 2 kn. roode wijn. 4 md. madera. 2 do. portwijn. 4 kn. en 4 vn. bier. 2 kn. provis. 1 kt. anisette. 1 md. rhijnwijn. 1 kt. likeur. 2 vs. boter. ....
1 kt. manufact. 154 gasbuizen. Paine Stricker en co.
6 ks. wijn. 2 kn. eur. kain pandjangs. W. Anderson Tolson en co.
50 md. bier. 1 kt. 450 ps. kain pandjangs. 1 baal 25 corg. doeken. 1 kt. 7/4 calicots. E. Moormann en co.
2000 ps. chin. paijongs. 12 kn. witte damm. 60 catt. chin. champions. $4\frac{1}{2}$ corg. schoenen, 1 kt. chin. zijde linnen. 150 pakjes do. speelkaarten. 1 kt. do. lamppetten. $5\frac{1}{2}$ corg. do. schoenen. Tan Tjingseng.
207 ks. cognac. v. Ommeren Reub en co.
4 kn. eur. gek katoen. 2 do. batav. gedr. bat. lijnwaden. 1 kt. eur. bombazetten. 20 ps. 4 kn. do. chitsen. Sech aboebakar b. Djabedie.
2 kn. man. sigaren. McEwen en co.
6 corg. bat. gedr. sarongs. 2 ps. benteng kat. do. 1 doz. eur. do. doeken. $1/_2$ pic. honig. Said Aijdroes bin aloei Alijdroes.
1 kt. jap. zijde. v. d. Biesen en Zoon.

Naar Cheribon per praauw Broekostan gez. Siedjino
50 bund. chin. grofpapier. 1 kt. do. drooge visch. 2 kn. vuurwerk, 1 zak muilen. 10 pakk. speelkaarten. 3 kn. madera. 4 krandjang chin. gadang. 2 ps. eur. ong. katoen. 1 zak chin. medicijn. 1 ps. gouden buikband. 20 doz. eur. thee komm. 4 krandj. oesters. 2 zakk. 4 kraudj. bat. vruchten. 200000 ps. siam gezt. kemboongs. Tan Tjinseng.

Naar Bawean en Balie. per praauw Djoeloeg Djoeloeng gez. Wa Soemak.
Voor Bawean.
51 corg. batav. wit bat. slendangs. 14 do. idem soga doeken. 5 do. idem doeken. 8 ps. do. zwt. katoen. 2 do. eur. rood do. 1 do do doerias. 100 pakj. chin. speelkaarten. 1 do. eur. naaigaren. 1 pic. poels sarie. 45 do. schelpen. 5 ps. batav. zwt. katoen. 2 pakjes eur. rood garen. 15 do. do. kat. naaigaren. Gezagvoerder.
Voor Balie.
2 bn. madapoll. 1 do. kat. garen. 2 kn. lijnwaden. uit het entrep. McEwen en co.

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Mastalie.
6 coll. div. provis. en dranken. v. d. Broek en co.
4 krandj. gambier. 37 do. java tabak. 1 kt. thee. 14 krandj. poeder suiker. 100 ps. chin. kommen. 10 pakk do. offerpapier. 16 do. do. offerwierook. Deij Aoen.

Wegens haverij terug uit zee ned. ind. bark Fukoel Ghaijer gez. Said aboebakar bin alie Alkaf.
Lading bestemd voor Palembang
57 pic. suiker. Saw Kimliong.
48 pic. suiker. 264 do. rijst. 6 do. roode uijen. 400 do. dadels. 1 do. kapok. Said Aboebakar.
1 zieke draagkist. Gouvernement.
20 vs. boter. 50 doz. holl. bier. 10 md. bier. 1 kt. cognac. 3 ks. provis. 2 ks. was. 1 do. papieren. 1 do. kazen. v. d. Broek en co.
2000 ps. zilv. specie. Said aboebakar bin Alie.
14 pic. trassie. 1000 ps. vloersteenen. Gezagv.
92 coll. gouv goederen. voor Muntok.

Naar Bantam per praauw Sampang. gez. Batim.
1 kt. chin. vuurwerk. 80000 ps. siam gez. kemboong. 5 doz. eur. borden. 2 do. chin. kommetjes. 100 ps. do. kommen. Tan Kie.

Naar Nederland via Soerab. per ned. schip Maria kapt. van Wijk. agt. Pitcairn Syme en co.
21 stukk. 5 kn. machinerien. 50 md. aardewerk. 2572 stav. en 250 bund. ijzer. 100 coll. manufact. Agenten.
20 kn. 2 vn. koper. 22 coll. manufact. W. Anderson Tolson en co.
9 coll. manufacturen. Burth Mijrtle en co.
2 » » Martin Dyce en co.
65 » » Adam en co.
19 » » E. Moormann en co.
15 » » Busing Schroder en co.
22 kn. metaal 50 tonn. steenkolen. Order.
13 vs. verf. Cores de Vries.
Zijnde aan boord gebl. lad. van Liverpool bestemd voor Soerabaija.
100 pic. rotting. Haager en Schuurman.
91 pic. zwt. peper. 30 do. cassia. 14 do. kaneel. 1000 ps. buffel huiden. 25 kn. jap. soija. Bahre en Kinder.
$7\frac{21}{100}$ pic. notenmuscaat. $3\frac{9}{100}$ do. foelie. Anderson Tolson en co.
982 pic. suiker. de Weerdt Ruijl en co.
6 ks. annanossen. in blik. 8 do. soija. 2 do. jap goederen. v. d. Biesen

Naar Nederl. via Soerab. per ned. schip de Zwaluw kapt. Luteijn. agt. de Weerdt Ruyl en co.
50 pic. rotting. 294 do. gambier uit entrep. 470 do. gomelastiek. 45 do. cassia. 105 zwtr peper. de Agenten.
127 pik. koffij. 5 kn. java sigaren. van Leeuwen en co.
$8\frac{08}{100}$ pic. nagelsteelen. $1\frac{28}{100}$ do. do. bors. N. H. M.

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Sadic.
20 krandj. gambier. Oeij Tiansing.

Naar Soerabaya via Samarang per ned. ind. stooms. Banda gez. T. H. Schmidt agt. B. Kopersmit en co.
Lading voor Sourabaya.

3 blikk. tromm. inh. Kleedingstukk. A. Hermant.
2 kn. cocao. 1 kt. led. bottels. 15 do. brandewijn. 6 do. anisette. 1 do. likeur. 1 do. kurken. proppen. 4 do. provis. 1 do. kinder speelgoed. 10 kn. a 4 doz. roodewijn. 1 do. a 4 do. rhijnwijn. 6 kn. a 1 do. champagne. 5 do. provis. 3 do. zijde modewaren. Leroux en Herne
1 kt. inh. f 2550 zilvermunt. Gouvernemt.
4 kn. kramerijen. Hunter Houghton en co.
4 coll. regalen uit het regalenpakhuis. MacLaine Watson en co.
1 blik tromm. 200 reaten stofgoud. de Agenten.

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Maroedien.

44 pic. gambier. 3 do. rijst. 3 pakk. chin. offerpapier. Io Tamnio.

Naar Tjiringin per praauw Sampang gez. Toa Oeij.

42 pic. java tabak. $8\frac{1}{2}$ do, gambier. 20 catt. benzoin. 10 bund. chin. vuurwerk. 10 catt. kaarsen. 40 pakj. chin. offerwierook. 40 led. tonnen. de Gezagvoerder.

Naar Bamtam per praauw Sampang gez. Takar.
56 krandj. java tabak. 70 cattj. kaarsen. 40 ps. led. zakken. 30 do. do. tonnen. Oeij Aoen.

Naar Soerobaya per. ned ind. bark Atiat Rachman gez Sech Hassan bin Osman Bahasan.
3 kn. kn. jaconetten. uit entrep. 1 kt. speelgoed. 2 kn. jaconett. E. Moormann en co.
1300 ps. goenie zakk. Reijnst en Vinju.
1 kt. kat. manufact. Haager en Schuurman.
1 kn. glaswerk. 1 pendule. 1 kt. provis. 1 koffer kleederen. 1 kastj. 1 zadel. 1 bed. 1 matras. 1 geweer. 1 mand. 1 blik kaas. 3 kn. zeep. John Pryce en co.

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip Stad Thiel kapt. W. B. Derks agt. G. Suermondt en co.
200 keld. genever. van Kleeff.
54 md. min. water. 24 ankers 5 oxh. en 1/2 aam. azijn. 30 kn. bier. 29 do. provis. de Gezagvoerder.
188945 n. ℔. steenkolen. 116 coll. gouv. goederen. 30 bn. rood garen. 236 coll. manufact. N. H. M.
Zijnde aan boord gebleven lading van Nederland.
125 pic. rotting. 500 do. tin. N. H. M.
Naar Nantis via Samarang en Soerabaya per fr. schip Sedonie gez. Pion agt. G. Suermondt en co.
75 pik. rotting. 15 do. buffelhoorns. 96 ps. idem uit entrep. Busing Schroder en co.

Naar Engeland via Soerabaya per eng. schip Amaranth gez. Young. agt. Adam en co.
95 pic. gomelastiek. $9\frac{2}{100}$ do. foelie. 35 kr. 300 fl. kaijoe poetie olie. de Agenten.

Naar Tjiringin per praauw Sampang gez. Kahao.
15 pees gambier. 48 do. java tabak. $1\frac{1}{2}$ do. poeder suiker. 7 riem holl. papier. 40 catt. suikerwerk. 7 ps. blikke trommels. 3 paar lantaarns 5 bund. chin. offerpapier. 2 pakk. do. offerwierook. 30 ps. led. tonnen. Tho Hie.

Naar Tanara per praauw Sampang gez. Idries.
20 catt. kaarsen. 20 bund. chin. offerpapier. 2 ps. glas ruiten. 13 pakjes chin. vuurwerk. Lim Ngolam.

Naar Samarang per ned. ind. bark Almansoor gez. Sech Ibrahim bin Abd. bin Jahia.
2 kn. oorlogs goederen. Gouvernement.
3 kn. eau de cologne 1 trompet. 30 doz. champagne. Kreglinger Dummler en co.
10 kn. cambrics. McEwen en co.
14 kn. 35 bn. kat. goederen. Pitcairn Syme en co.
1 kt. chin. rood papier. 2 do. do. blauwsels. 1 do. drooge visch. 1 do. do. tjoemitjoemi. 1 do. do. drooge djamoer. 1 do. do. champions. 1 do. do. speelgoed. 1 pak do. kwik silver. 13 kn. do. vuurwerk. 1 kt. do. thee. 1 do. do. zijde garen. 1 kn. div. do. zijde stoffen. 11 do. eur. wit kat. 40 pic. damm. 1 kt. chin. zijde garen 3 cors samar. bat. sarongs. 1 kt. div. eur. kramerijen. Kat Kaktjoan
5 kn. gedr. katoenen. 100 kn. do. glaswerk. uit het entrep. McLaine Watson en co.
1 kt. div. ijzeren en koper. gereedschapp. 1 blaasbalg en toeb. 1 kistj. gereedschapp. 1 rond staaf ijzer. 3 ps. machinerien. gegoten ijzer. 1 ijzer ledikant. 1 houtenrad. 2 ijzeren platen. 1 kt. bladkoper. 2 houten rollen. E. Schugt.
1 kt. neteldoek. 10 kn. ruwe colicots. 1 kt. cotonetten. 50 md. bier. 23 vn. meel. 2 kn. parapluien. 2 do. cotonett. E. Moormann en co.
10 kn. ong. katoen. Sech acht. bin aboot bin Soenkar.
5 pakk. bezems. 2 vn. provisien. 1 md. rolpens. 5 kn. soija. 25 kn. tjintjauw. John Pryce en co.
40 pakk. offerpapier. 20 do. chin. paijongs. 1 kn. drooge visch. 1 do. do. djamoer. 20 pakj. schrijfpapier. Oeij Laksaaij.
1 kt. batav. bat. doeken. 12 corg. arab zijde tjindees. Sech awal Jaos.
6 kn. 1600 ps. chin. paijongs. 1 kt. eur. chitsen. 2 kn. ong. katoen. Sech aboebakar Jebidie.
25 md. bier. E. Moormann en co.
300 ps. gonggeld. Said aloei Satrie.
1 kt. confituren. Paine Stricker en co.
9 kn. chin. paijongs. Kat Laktjoan.
50 thail stofgoud. Said aloei Satrie.

Naar Anjer per. praauw Schuit gez. Sarieban.
3 corgs. batav. bat. doeken. 6 pic. suiker. 3 kn. thee. 6 ks. zeep. 20 pic. rijst. 2 kn. div. kramerijen. f 200 kopergeld. f 300 recepiss. 300 ps. sp. matten. f 500 do. zilv. specie. Tan Apauw.

Naar Tjiringin par praauw Sampang gez. Kubieb.
1 pak chin. offerwierook. 3 ps. do. blanco boeken. 1 zak do. vuurwerk. 1 blikk. lantaarn. 15 catt. kaarsen- $6\frac{1}{2}$ pic. java tabak. 30 ps. ledige tonnen. f 4400 kopergeld. Tjoe Singkiat.

Naar Tjiringin per praauw Sampang gez. Kadotiat.
10 pic. gambier 50 ps. stale pannen. 30 doz. eur. borden. 9 ps. do woll. dekens. 2 paar batav. wagentuigen. 1 kt. chin. vuurwerk. 1 pak. do. blanco boeken. 50 ps. do. spiegeltj. 6 paar blikk. lantaarns. 1 krandj. candij suiker. 15 ps. led. tonnen. 1 krandjangs aardappelen. Tan Keanko.

Naar Port-Philip per ned. ind. schip Generaal Chasse gez. Rehling agt. Paine Stricker en co.
137/4 ks. java sigaren. aan boord gebl. lad. v. Melbourn.
941 pic. suiker. 2 kn. schoenen. de Agenten.
2115 pic. suiker. Morgan Melbourn en co.
554 pic. suicker. 40 do. koffij. 2 do. notenmuscaat. 25 do. zwaart peper. Pitcairn Syme en co.
16/m man. sigaren. 50 kn. mostard. 400 ℔ koffij. Hunter Houghton en co.
335/m man. sigaren. uit entrep. E. Moormann en co.
2 kn. laarzen 70 pr. Hughan.

Naar Indramijoe per praauw Kollek gez. Agoes.
10000 ps. pinang noten. 2000 boss. rambottan. de Gezagvoerder.

Naar Samarang per ned. ind. stooms. Java gez. G. Batten agt. MacLaine Watson en co.
3 kn. kat. goederen. uit entrep. 1 do. nagem bat. slendangs. 1 do. idem. tjindees. 1 do. idem. slendangs. 1 do. idem. doeken. Busing Schroder en co.
1 Nedl. vlag. 1 kt. genie goederen. Gouvernement.
5 bn. lijnwaden. uit het entrep. 6 kn. lijnwaden. 110 zakk. tarwe. Morgan Melbourn en co.
40 pic. oud keper. 5 pakk. offerpapier. 1 kt. drooge djamoor 1 do. hoorn kamm. 30 roll. chin. zijde goederen. Tjir Tjokbie.
2 kn. chin. goederen. chin. pangsie do. zijde garen. do. id. groeten. Lim Hoa.
1 kt. kat. modewaren. 2 bn. woll. goederen. 2 kn. zijde modewaren. Metzendorff Wilmans en co.
4 kn. slendangs. McEwen en co.
27 kn. calicots. 1 kt. madapoll. van Leeuwen en co.
25 vs. boter. 14 vn. holl. meel. 4 do. do. azijn. 1 kt. milit. goederen. Gouvernement.

1 kt. modewaren. 2 kn. hoeden. D. Plate.
21 kn. bladkoper. 6 do. manufact. 5 bn. do. 100 ks. blik. Martin, Dyce en co.
1 kt. jap. paijongs. J. R. Lange.
2 kn. zijde goederen. 2 bn. woll. do. 1 baal laken. 4 kn. kramerijen. 1 kt. woll. en zijde modewaren. 1 do. muziek instrumenten. 4 kn. woll. goederen. 3 do. kat. do. uit het entrep. Bahre en Kinder.
1 kt. kunstbloemen. uit het entrep. de Weerdt Ruyl en co.
doll. 10000 zilv. sp. matten. MacLaine Watson en co.
1 krandj. chin. medicijnen. Tjing Tou.
1 kt. inh. 2 ks. tjentauw. 10 kn. roode presenteer blaadj. 2 blaadj. met presenteer [illegible] 24 bedak bakjes. 3 doz. kopjes en schotelj. 10 soess. porcelein. 1 pak matten. J. R. Lange
23 kn. mil. goederen. 3 do. medicijnen. 1 kt. draagkrib. 19 kn. kleedingstukken. Gouvernement.

Aan- Uitvoer te Samarang van den 12 tot met den 19 Januarij 1854.

AANVOER.

Van Amsterdam over Batavia per ned. schip Quatre Bras kapt. F. B. Bondix.
f 100,000 zilv. munt. 174 kn. ruwe katoen. 26.000 st. waalsche klinkers. en 97 kn. madapoll. N. H. M.

Van Nederl. over Batavia per ned. schip Gelderland, kapt. van Oosteroom.
1 kt. keuken gereedschapp. 15 hammen. 11 kn. en 15 vs. provisien. 2 kn. speelkaarten. en 5 kn. en. 10 ankers azijn. de Gezagvoerd.
20 kn. blaauw katoen. 20 kn. sarongs. en 4 do. iamenios, van den Broek en Veeckens.

UITVOER.

Naar Nederland per Zweed. schip Stats Radet Fataraus kapt. Rundberg.
1392 pic. suiker. 500 st. koehuiden. en 500 do. buffelhuiden. J. Knagge en co.
367 pic. suiker. van den Broek en Veeckens.

Naar Cheribon. per ned. schip Zeeland kapt. F. de Winter.
1 geslagen ijzeren stoomketel en 1 compleete suiker molen. Dorrepaal en co.
4 geslagen ijzeren stoomketel. 61 kn. machinerien. 144 gegoten ijzeren pijpen. 1 kt. ijzerwerk. en 1 vt. bier. B. Kopersmit en co.
2 compleete suikermolens. N. H. M.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 11 tot met den 18 Januarij 1854.

AANVOER.

Van Batavia per ned. bark Fathoor Rachman gez. Said Jafar Segaf, agt. Said Aboebakar Segaf.
2900 stuks vloersteenen. 1 wagen. 50 md. seltzerwater. 2 ks. prov. 2 kt. wagentuig. Order.
4 kn. manufact. Ruyl Cramer en co.
4 kn. bladkoper. 1 vat blikwerk. 5 doz. schoppen. Adam en co.
200 keld. genever. Tiedeman en v. d. Burg.
2 kn. cambriks. 30 kn. portwijn. 50 do. blik. Fraser Eaton en co.
34 pic. peper. 1 kt. water-glazen. 700 stuks. sp. matten. 1000 st. zilv. specie. Order.
2 kn. manufact. Karthaus.
3 kn. gedr. katoen. Hoekstra Gijsing en co.
50 vn. bier. 3 kn. parfumerien. 4 do. sarongs. en kousen. Order.
5 kn, lakwerk. zijden en porcelein. 4 kn. mandwerk. 40 pakk. bezems. 21 kn. schutzels, 10 kn. paijongs. 3 md. pannetjes. 40 kn. tjintjauw. 12 martevanen. 106 nachtspiegels. Karthaus.
22 tonnetjes haring. 7 kn. man. sigaren. 34 do. liquereu. 1 kt. neteldoek. 40 pakk. zakken. 130 kn. vn. en pakk. inh. chin. goederen. provis. dranken manufact. en kleinigheden. waaronder eenige meubelaire goederen. en een wagen. Order.

Van Balie per ned. schoener Voorlooper gez. Pa Kieman agt. Ruyl Cramer en co.

173 pic. kapas. N. H. M.
7 kn. kaarsvet. de Agenten.

Van Batavia en Samarang per ned. schip Christina Agatha kapt. O. P. Lap agent. Fraser Eaton en co.
4 kn. eau de cologne. de Gezagv.
2 kn. kinder speelgoed. 2 kn. provisien. Van Briessche.
12 kn. manufact. Hoeksta Gijsing en co.
4 kn. divers. Major Matzen en co.
100 vs. boter. Granpré Moliere en co.
4 coll. divers. Baijer.
38 kn. manufact. Adam en co.
6 vn. hagels. Tiedeman en v. d. Burg.
11 kn. provisien. Ruyl Cramer en co.
5 » » E. F de Brunel.
3 » koopmanschappen. Hoffman.
3 » glas en silverwekr. Oeij Hoksing.
371 stav. ijzer. 12 slijpsteenen. 1 pak brandspuit slangen. B. J. van Eck en co.
1 kt. manufacturen. Gosch.
145 vs. boter. Granpré Moliere en co.
15 coll. provisien. W. Cores de Vries.
10.150 st. waterleidingen. 100 vs. boter. Order.
14 kn. deuren en ramen. Bucler.
12 kn. diversen. Karthaus.
1 kt. diversen. Van Delden.
1 kt. laken. 5 kn. manufacturen. Order.

Van Batavia en Samarang per ned. stooms. Banda kapt. F. H. Schmidt W. Cores de Vries.
3 bn. gedr. katoen. 1 kt. kain. P. Kervel en co.
1 trommel dameskleeren 75 Z. M. kazen. Order.
3000 st. eur. metselsteenen. 3 pompen met stang. 1 kt. woll. goederen. de Agenten.
1 kt. zijden goederen. 25 pakk. koper. 3 kn. ruwe zijde. Tjoe Ping Tjie.
20 zakk. kruidnagelen. 1 do. gardemon. Thomas.
3 kn. kramerijen. Adam en co.
1 kt. kat. goederen. Order.

Van Riouw en Singapore via Batavia per ned. schip Afjalk gezagv. Sech Abd. Kadier Baradja agt. Gezagvoerder
1700 krandj. gambier. 4430 st. planken. 143 potten. dadels. 5 kn. diversen. 13 pakk. en eenige kleinigheden. Sech Awal Baboe Said

UITVOER.

Naar Passir (Borneo) per de ned. schoener Mansoor Sarie gez. Mohamat Tahier.
4 kn. rood katoen. Adam en co.

Naar de Molukkos per ned. bark Djoharie gez. Kiagoes Moch. Asik.
1050 pic. rijst. 22 vs. boter. 60 pic. ijzer. 150 do. rijst. 15 koijang zout. 20 do. suiker. 10 do. aardappelen. 60 kn. bn. en ks. inh. lijnwaden. manufact. provis. dranken. chin. goederen. en kleinigheden, Diversen Arabieren.

Naar Nederland via Pasoeroean per ned. schip Barend Willem, gez. J. W. Retgers.
810 krandj. suiker. N. H. M.

Naar Nederland per ned. schip Oceean kapt. C. J. Doeksen.
1433 knasters suiker. D. F. Groupré Moliere en co.

Naar Nederland per ned. schip Nijverheid gez. J. N. Moor.
310 bn. jav. tabaks. Adam en co.
1310 knassers suiker. 2564 st. koehuiden. P. Kervel en co.

Naar Nederland via Pasoeroean per ned. schip Helene Christina gez. P. van Caleor.
1383 knassers. suiker. 150 pic. tin. 100 pic. rotting. N. H. M.

Naar Nederland via Tjilatjap per ned. schip Ida Elisabeth gez. Overgaauw.
9 vn. koolteer. Adam en co.
250 pic. tin. 60 do. rotting. N. H. M.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.